

کورتہ رامان

لہجہ اسی خود اوی بوتان دے دیویم

نہ یاد فہمی

له‌باره‌ی خوداوه بوٲتان ده‌دوئیم

ئاماده‌کردن و به‌کوردیکردنی
ئه‌یاد فه‌همی

به‌ناوی خودای گه‌وره و میهره‌بان

ناسنامه‌ی کتیب

- ❖ ناوی کتیب: له‌باره‌ی خوداوه بۆتان ده‌دویم
- ❖ ئاماده‌کردنی: ئه‌یاد فه‌همی
- ❖ پێداچوونه‌وه‌ی: حه‌یدەر ئیبراهیم
- ❖ باب‌ه‌ت: کورته‌ پامان
- ❖ دیزاینی به‌رگ: سه‌فین کاکه‌ره‌ش
- ❖ دیزاینی ناوه‌پۆک: هونه‌ر عوسمان
- ❖ ژماره‌ی لاپه‌ره: ١٦٧
- ❖ جو‌ری چاپ: چاپی ئه‌لیکترۆنی (pdf)

مافی ئه‌م به‌ره‌مه‌ پاریزراوه‌!

هه‌ر کتیبخانه‌و چاپخانه‌یه‌ک ویستی ئه‌م به‌ره‌مه‌ چاپ بکات، سه‌ره‌تا په‌یوه‌ندی
به‌ خۆمه‌وه‌ بکات.....

<https://www.facebook.com/aiad.fahmi>

aiadfahmi1995@gmail.com

ئەگەر ویستت.....

ئەم کتیبە باسی خودا و میهر و لیخۆشبوونی دەکات، پیم باش نییه
له یهک دانیشتندا یان دوو دانیشتندا بیخوینیتەوه، هەرچهنده
قهبارەکهی وا دهخوازیت، بهلکوو پیم باشه به چەندین دانیشتن به
چەند رۆژیکی زۆر بخوینریتەوه! وهک خواردنیک نییه به یهکجار
بخوریت، بهلکوو وهک دەرمان وایه، بهسوود نابیت ئیلا له چەند
رۆژیکدا نه بیت، و به چەند جاریک نه بیت.....

پیشه‌کیی وەرگیر

خوینهری به‌پیز، ئەم کتێبه‌ی به‌رده‌ستت بریتیه له کۆمه‌لیک کورته
 ڤامان، که باسی میهری خودا و لیخۆشبوونی ده‌کات، هانت ده‌دات
 نزا بکه‌یت و ئومیدت هه‌بی‌ت به وه‌لامدانه‌وه، بیئومید نه‌بی‌ت له ژیان و
 هه‌میشه و به‌رده‌وام بگه‌رێته‌وه بۆ لای خودا، سکا‌لای خه‌مه‌کانت
 له‌لای ئەو زاته بکه‌یت و نه‌ینی و ڤازه‌کانت ته‌نها له‌لای ئەو بدرکینیت،
 له‌ ڤیی ئەم کورته ڤامانانه‌وه بۆت ده‌رده‌که‌ویت هه‌تا چ ئەندازه‌یه‌ک
 په‌روه‌رینت میهره‌بانه به‌رانبه‌رت، چاکه ده‌هینته ڤیت و خراپه‌ت
 لیدوورده‌خاته‌وه، له خۆت باشت‌ر کاره‌کانیشت بۆ به‌ڤیوه ده‌بات.

کورته ڤامانه‌کان ڤۆژانه وەرگیرانم بۆیان کردووه، دواتر ڤیم باشبوو
 کۆیانکه‌مه‌وه و له‌گه‌ڵ چه‌ندین گۆته‌ی تردا له دوو تو‌یی کتیبیکدا
 کۆیانکه‌مه‌وه هه‌تا سوودی بۆ زۆرت‌رین خوینهر هه‌بی‌ت.

ئەو وتانه‌ی ناوی نووسه‌ره‌که‌یم زانیووه، نووسیومه، ئەوانه‌شی بی
 ناو بوون، وه‌ک خۆی وته‌که‌م داناوه‌ته‌وه، واته به‌ ئەنقه‌ست ناوی هه‌چ
 نووسه‌ریکم لانه‌داوه....

وه‌ك ئه‌مانه‌تی گواستنه‌وه‌ش به‌شیکی باشی ئه‌م كتیبه‌ ئه‌و كورته‌ وتانه‌یه‌ كه‌ (ئ‌ده‌م شه‌رقاوی) پ‌وژانه‌ له‌ والی خ‌وی دایناون. واته‌ ئه‌وه‌ی له‌م كتیبه‌دا نووسینی خ‌ومه‌ ته‌نها ئه‌م پ‌یشه‌كیه‌یه‌، ئه‌وه‌ی تری ته‌نها وه‌رگێرانم بۆیان كردووه‌، بۆیه‌ ه‌هر وته‌یه‌كت له‌م كتیبه‌ ده‌ره‌ینا و بلاوت كرده‌وه‌، ئه‌وا ئاماژه‌ به‌ ناوی كتیب و وه‌رگێر بده‌، واته‌ بنووسریت له‌ كتیبی له‌باره‌ی خوداوه‌ بۆتان ده‌دویم، له‌ وه‌رگێرانی ئه‌یاد فه‌همی وه‌رگێراوه‌، نه‌ك نووسینی ئه‌یاد فه‌همی.....

ئ‌م كتیبه‌ دیارییه‌کی بچ‌ووكه‌ بۆ خوینه‌ره‌كانم، بۆ ه‌موو ئه‌و به‌پ‌یزانه‌ی ه‌همیشه‌ هاوكاریم ده‌كه‌ن، جا به‌ ده‌ستخ‌وشی بی‌ت یان ن‌زایه‌ك له‌ په‌نه‌انیدا، ه‌انیان داوم به‌رده‌وام بم له‌ كاری وه‌رگێران، هیوادارم دیارییه‌کی به‌پ‌یز و به‌چ‌یز و سوو به‌خش بی‌ت بۆ ه‌موو ئه‌و به‌پ‌یزانه‌ی ده‌یخوینه‌وه‌، له‌د‌وای خوینه‌نه‌وه‌ی شوینه‌وارێکی جوان و گ‌ش جیبه‌یلێت تی‌یاند.

ه‌هر به‌پ‌یزیکیش ویستی بیکات به‌ كتیبی ده‌نگی یان ئه‌پ‌لیکه‌یشنێك، په‌یوه‌ندی به‌ خ‌ومه‌وه‌ بکات، له‌ خ‌زمه‌تیدا ده‌بم.....

ئ‌یاد فه‌همی سه‌نگاوی

(١)

ئەو دەمە‌ی به‌پ‌ئیه‌ک‌دا ده‌پ‌و‌یت و نووس‌راوه‌:
چوونه‌ پ‌ئ‌شه‌وه‌ قه‌ده‌غه‌یه.....ک‌ئ‌ل‌گه‌ی م‌ینه‌.
له‌م کاته‌دا، سوپاسی ئەو که‌سه‌ ده‌که‌یت که ئەمە‌ی نووس‌ی‌وه‌.

نال‌ئ‌یت ئەم که‌سه‌ ئازادییه‌کانمی سنوورد‌ار کرد‌وه‌،
به‌ل‌کوو ده‌ل‌ئ‌یت سه‌لامه‌تی پاراستوومه‌.
سنووره‌کانی خودا و قه‌ده‌غه‌ک‌راوه‌کانیشی به‌م شی‌وه‌یه‌ن
ئازادییه‌کان‌ت سنوور دار ناکه‌ن، به‌ل‌کوو سه‌لامه‌ت‌یت ده‌پ‌اری‌زن.

خودا فه‌رموویه‌تی: (وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ)
واته: ئەوه‌ی سنووره‌کانم به‌ز‌ئ‌ئ‌یت، سته‌می له‌ خ‌وی کرد‌وه‌.

(۲)

"زۆرم له‌خودا داواکرد و لینی گرتمه‌وه، گرتنه‌وه‌که‌ی لوتکه‌ی به‌خشین بوو، فیربووم ئه‌وه داوا بکه‌م که ده‌مه‌وێت، رازی بم به‌وه‌ی ده‌یه‌وێت، به‌رده‌وام ویستی ئه‌و به‌ره‌و چاکه‌ی ده‌بردم، ویستی خۆیشم به‌ره‌و خراپه‌ی ده‌بردم، هه‌تا ئێستاش ده‌ستم ده‌گریت به‌ره‌و چاکه، ئیدی خاترجه‌م بووم خودا له‌هه‌مووان میهره‌بانتره!"

موسسه‌فا مه‌حمود

(۳)

(فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا) سووره‌تی نوح ۱۰

وتراوه: زۆر بیر مه‌که‌ره‌وه، به‌ل‌کوو زۆر (أستغفرالله) بکه،
چونکه خودا به‌و وته‌یه، هه‌ندی دهرگات لیده‌کاته‌وه
که به بیرکردنه‌وه لی‌ت ناکاته‌وه....

ئیینو ته‌یمیی هه‌رموویه‌تی:
هه‌رکاریک به‌پروومدا داخرا‌بیت
هه‌زار جار أ‌ستغفرالله م کردووه،
کاره‌که به‌پروومدا کراوه‌ته‌وه.

(٤)

زه‌که‌ریا ئیسکه‌کانی پوو‌کابوونه‌وه
مووه‌کانی سپی بووبون و
خیزانه‌که‌ی مندالی نه‌ده‌بوو.

ده‌ستی به‌رزکرده‌وه فه‌رمووی:
(رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ)
واته: خودایه به‌ته‌نیا جیم مه‌هیلّه، تۆ چاکترین میراتگرانیت.
وه‌لامی درایه‌وه به: (فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَى)
واته: وه‌لامان دایه‌وه و یه‌حیامان پی به‌خشی.

هه‌رکه‌س دلی وابه‌سته‌ی هۆکاره‌کان بکات،
خودا ده‌یداته ده‌ستی هۆکاره‌کان
هه‌رکه‌سیکیش دلی وابه‌سته‌ی خودا بکات
خودا هۆکاره‌کانی بۆ ئاسان ده‌کات.

(۵)

گەر نوێژی به یانیت دەچیت
نوێژی چیشته نگاو بکه!

گەر نوێژیکی فەرزت لە دەست چوو
ئەو پۆژە نوێژی سوننەت زۆر بکه!

گەر بە پۆژ تاوانیکت ئەنجامدا،
هەولبەدە شەو هەکەى شەو نوێژ بکهیت!

گەر زیکرە کانت لە دەست چوو
هەولبەدە دوو لاپەرە قورئان بخوینیت!

تاوانت کرد، بە چاکە کردن بیسەر هە
هەرگیز پەيوەندى نیتوان خۆت و خودا مەبچرینە!

(٦)

موسا دهگريا، دهنگی گريانهکهی کۆشکی پږکردبوو،
شیری هیچ دایهنیکی نهدهخوارد.
فیرعهون و ئاسیا، دایهنهکان، و پاسهوانانی کۆشک.
هه‌موو ئەمانه ته‌نها له‌به‌ر یه‌ک شت بوون، له‌به‌ر ئه‌و به‌لینه‌ بوو که
خودا له‌ نزیک ږووباره‌که به‌ دایکه به‌سۆزه‌کهی دا:
(إِنَّا رَأَدُّوهُ إِلَىكَ) سووره‌تی القصص ٧
واته: ئیمه بۆت ده‌گه‌ڕێنینه‌وه.

متمانه‌ت به‌ خودای خۆت هه‌بیّت،
کێ له‌ خودا به‌وه‌فاتره له‌ به‌جیه‌ینانی به‌لێندا !
(وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ) سووره‌تی ته‌وبه‌ ١١١

(۷)

هەروا بە هەوانتەى نەبووه، لە سکی دایکتدا بووی پۆزیی و تەمەنت
دیاری کراوه، خودا دەیهوێت بەسەر بەرزیهوه بژیت، بۆ پارویهک نان
نەبیت بە کۆیله.

ئەوهی هیی تۆ بیت هەموو جیهان ریگری بکەن، هەر پیت دەگات.
هەموو جیهان کۆببنهوه بۆ لەناوبردنت، ناتوانن ساتیک لە تەمەنت
ببەن.

فەرموودهی خودات نەخویندۆتەوه،

(قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا) سورهتی تەوبە ۵۱

واته: هیچ شتی کمان توش نابیت مەگەر خودا بۆی نووسییین.

(٨)

درەنگ وەلامت دەداتەو،
هۆکارەکەى ئەو دێهە هێشتا ماوتە پێى بگەیت.

لەبەرئەو دێى دلت پەقییەکی تێدایە،
خودا دەیهوێت تەواو نەرمى بکات.

درەنگ وەلامت دەداتەو،
لەبەرئەو دێى زۆر بە خۆت سەرسام بوویت،
وا بیرت دەکردەو لەوانى تر باشتريت.

(٩)

نهینه کانت به کهس مه لئ!

هه ندیکیان تاوان

هه ندیکی هه له

هه ندیکی تریان پیخلیسکانه

ته مه ن ده پروات و له بیرت ده چنه وه

خوداش لیّت خوشده بیّت،

به لام له هزری خه لکیدا هه ر زیندووه،

باسی ده کهن، بیرت ده خه نه وه.

هه ندیک باسی ده کهن، هه تا هه له کانی خویانی پی دابیو شن،

هه ندیکی تر له بهر ئه وه باسی ده کهن،

چونکه پێیان ناخۆشه به رهو باشت هه نگاوت ناوه.

بیرت بیّت، ئه وه ته نها خودایه چاکه ی تۆی ده ویت.

(۱۰)

وا گومان مہ بہ خودا وہ لامي نزاكانت ناداته وه
خودا بیسه ری نزاكانته،
کارهكانت به ریوه دهبات،
هه موو چاکه یه ک دهینیتیه ریټ
هه موو خراپه یه کت لی دوورده خاته وه
دلنیابه خودا له یادت ناکات.

"عه لی تهنټاوی"

(۱۱)

تاقید بکه ره وه، به هه مان خیرایی خویندنی سوره تی فاتحه له نوێژدا
له گه‌ل خه‌لکیدا بدویتی، دواتر پروانه کاردانه وه یان.....
ئینجا بزانه تو ئاوا له گه‌ل خودادا ده دویتی.

(۱۲)

ئهمه سوره‌تی که هفه
که‌شتیه‌ی کون نه‌کردایه، له‌ناو ده‌بیرا.
”خودا به به‌لای بچووک، به‌لای گه‌وره‌ترت له‌سه‌ر لاده‌دات.”

مندال‌ه‌که له‌ناو نه‌برایه، ئازاری دایک و باوکی ده‌دا.
”گرتنه‌وه‌ی خودا به‌خشینه!”

دیواره‌که راست نه‌کرایه‌ته‌وه، مالی بی‌باوکه‌کان ده‌خورا.
”بنواپه، میهره‌بانی خودا!”

له‌گه‌ل هه‌ر که‌وتنیک،
له‌گه‌ل هه‌ر له‌ده‌ستدانیک
له‌گه‌ل هه‌ر نیعمه‌تیکدا
بیژه:

په‌روه‌ردگارا ئارامیم پی به‌خشه
له‌سه‌ر ئه‌و شتتانه‌ی من له‌حیکمه‌ته‌که‌ی نازانم.

(۱۳)

خودا کارهکانى یوسف پیغه مبهرى به پړیوه برد.
له سارادا، کاروانییهکانى پیویست به ئاو کرد
بۆ ئه وهى له بیره که دهرى بهینن.

دواتر عه زیزی میسرى پیویست به مندال کرد
بۆ ئه وهى یوسف به خێوبکه ن.

دواتر پاشای پیویست به خه وزانیک کرد
بۆ ئه وهى له زیندان رزگارى بکه ن.

دواتر هه موو میسرى پیویست به خواردن کرد
بۆ ئه وهى بکریته عه زیزی میسر.

که خودا کاره کانتى به پړیوه برد،
هه موو هۆکارهکانى خوشبه ختیت بۆ ئاسان دهکات
له کاتیکدا ئاگات له هیچ نییه.

خۆت و کاره کانت بسپیره به خودا.....

(١٤)

شوشه‌عه‌تره‌که‌م که زۆرم خۆشده‌ویست، له‌ده‌ستم که‌وته‌خواره‌وه
و شکا! زۆر پێی بیتا‌قه‌ت بووم، به‌لام به‌دریژایی رۆژه‌که‌که‌ده‌چوومه
ژووره‌وه، بۆنیکێ زۆر خۆشده‌هات، پێشتر بۆنی ئەم‌عه‌تره‌ ئاوا
بلاونه‌ده‌بوویه‌وه. بۆم ده‌رکه‌وت ده‌بوايه‌ بشکایه‌، هه‌تا ئاوا بۆنه‌که‌ی
به‌ته‌واوی ژووره‌که‌دا بلاوبیته‌وه.

له‌وه‌یه‌ دل‌ت شکا‌بیته‌، یان شتی‌که‌ هه‌بیته‌ له‌ دل‌تا‌که‌ پێی شکا‌بیته‌،
لێ له‌وه‌ دل‌نیا‌به‌ ئەم‌شکا‌نه‌ بۆ ئەوه‌ بووه‌، هه‌تا شتی‌که‌ی جوانی‌شاره‌وه
له‌ ناخ‌تا به‌ده‌رخات، بۆ ئەوه‌ی ئەزمونی‌که‌ی تازه‌ت نیشاندات، می‌شکته‌
فراوان بکات و چۆنیه‌تی بیرکردنه‌وه‌ت بگۆریت.

هه‌ر بۆیه‌ ئەگه‌ر شکایت، خه‌مبار مه‌به‌!
خودا ده‌یه‌ویت باشت‌ر و جوان‌تر بدره‌وشیته‌وه‌.

(١٥)

ئه وکاته ی خه م و کیشه کانت دنیات لی بچوک ده که نه وه،
 ده بینیت خه ونه کانت نایه نه دی،
 ده بینیت په یتا په یتا ده که ویت، ده روخیت،
 ده زانیت ئه و ریگایه ی گرتوته بهر به ره و سهرکه وتن نابات.

ئه و له سه ر ئه ژنۆ دابنیشه و پروو له قیبله بکه،
 دهسته کانت بهر زبکه ره وه به ره و خاوه نی زه وی و ئاسمانه کان
 به دیهینه ری خه ون و ئاواته کانت.
 به دلکی پر ئومید و هیواوه داوای لیکه
 ئاوات و خه ونه کانت به دی بهینیت
 ژیانیکی خوش بهینیته ریت
 به هیزت بکات به رانبه ر نارهحه تیه کان.

تو پیویستت به وه یه ئافرینه ری ئه م گه ردوونه پشتیوانت بیت.
 ئه و ئاگای له تویه، ده زانیت سوودی تو له چی دایه.
 ده زانیت چ سوودی هه یه بۆت، و چ شتیک زیانی بۆت هه یه.

(١٦)

ئیمامی نه وه وی وانه ی به خویندکاره کانی ده وته وه، گه یشته به
 ئایه تی (﴿نَبِيَّ عِبَادِيَ أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ﴾)
 واته: هه وال بده به بهنده کانم که به پراستی هه ر من لیبوردی
 میهره بانم و بیگومان هه ر سزای منه سزای سهخت.

له م کاته دا زۆر گریا.

لێیان پرسی مامۆستا بۆچی ده گریته؟
 فهرمووی: ته ماشای میهره بانێ خودا بکه ن، لیخۆشبوون و
 میهره بانیه تی داوه ته پال خودی خۆی، لی سزای نه داوه ته وه پال
 خۆی به لکوو فهرموویه تی: وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ
 فهرموویه تی سزا که م، نه یفه رموو ه من سزاده رم.

وته که ی ئیبنو عه باسم بیرکه وته وه، که ده فه رمویتی:
 له پۆژی دوایدا هینده میهره بانێ خودا داده به زیت،
 شه یتانیش واگومان ده بات خودا لی خۆشده بیته.

(۱۷)

ئاگای لیتە لەم دەرگا دەدەیت، دەرۆیت بۆ ئەو دەرگا.
سەرناکەویت، ماندوویت، خەمباریت.
ئەم سەرکۆنەت دەکات، ئەو بیزارت دەکات.
تۆش خەمبار دەبیت، دەگریت، دەکەویت، هەڵدەسیتهوه
دواتر هیچ پەناگەیهک شک نابەیت پەنای ئەو نەبیت.

بە شەرمەزارییهوه، بە گریانەوه، بە پەشیمانییهوه
دەچیتەوه بەر دەرگاکی.

ئەویش پیشوازیت لێدەکات، وەک ئەوهی بفەرمویت:

گەر لەگەڵت سارد بوون، ئەوا منت هەیە!

گەر ئازاریان دایت، من دکتۆری تۆم!

بە خێرەتیتەوه، بە خێرەتیتەوه،

بە خێرەتیتەوه بۆلام بەندەکەم.

بۆ سکالا دەبەیتە لای کەسانی تر

کە هەر من ناپەڕهتیت لەسەر لادەبەم

بەندەکەم بانگم بکە.....وێلامت دەدەمەوه

من لەبارەى خوداوه بۆتان دەدویم.....

(١٨)

کابرای ده‌شته‌کی به ده‌ووری که‌عه‌دا ده‌سوراپیه‌وه
پاشان دوو رکات نویژی کرد.

لێیان پرسى، هیچ پیوستیه‌کت به‌خودا هه‌یه؟
وتى: نه‌خیر.....به‌لکوو داوایه‌کم هه‌بوو ئه‌وه‌م وت.
پرسیان؛ چیت وت؟

وتى: وتم په‌روه‌ردگارا، هه‌موو تاوانه‌کانم لای تو تۆمارکراون لیم
خۆش به، هه‌موو پیوسته‌کانم ده‌زانیت بۆم جیبه‌جی بکه!

(۱۹)

لە سالى رابردودا رۆژنامەى (جون أفريك) رايگەياندا،
کتیبي " الأربعين النووية" لەنيو هەموو کتیبەکاندا،
زۆرترين فرۆشى هەبووه لە فەرەنسادا!
ئیمامى نەوهوى هەرگیز بەبیریدا نەدەهات،
کە چاکە و خیری لە شەقامەکانى پاريسدا هەبێت.
بۆ هەموو ئەوانەى بە شوین ناوبانگ و خۆدەرخستنهوهن:
دَلْیابن ئەوهى بۆ خودا بێت، دەگات و بەردەوام دەبێت.
ئەوه کارەشى بۆ خودا نەبێت، ناگات و لەناودەچێت .

"ئەدھەم شەرقاوى"

(۲۰)

خودا زور نارپه تیت لی دوورده خاته وه له ریځه ی:

- له کار که وټنی ترؤمیله که ت.
- درهنگ له خه وه لسانت.
- ناساغ بووت.
- میوانیکت دیت و کاریکی گرنگت هه یه.
- رازی نه بوونی که سیک که ببیته هاوسه ری ژیا نت.
- درهنگ که وټنی بوون به باوک.
- ده رکړدنت له کاره که ت.

ئیمه ئه م کارانه به پرووی خراپ سهیر ده که ین، نارازین لی و په خنه ده گرین، له بری ئه وه ی شوکرانه ی خودا بکه ین.

بیرت بیت، ئه گه ر ئاگامان لیبوا یه خودا چو ن کاره کانمان به پړوه ده بات، سوجه ی شوکرمان ده برد، له پای ئه وه ی ئاوا کاره کانمان ئاوا به پړوه ده بات.

(٢١)

تاقیت دەکاتەوێ بە لەدەستدانی کەسەکان
بۆ ئەوێ بزانیت، ئەوێ تەنھا خودایە دەمیینتەوێ!

تاقیت دەکاتەوێ بە کەوتن،
بۆ ئەوێ بزانیت، ئەوێ تەنھا خودایە راست دەکاتەوێ!

تاقیت دەکاتەوێ بە فێلی خۆشەویستانت
بۆ ئەوێ بزانیت، ئەوێ تەنھا خودایە جێ ئارامی و دڵنیایی.

تاقیکردنەوێ و ناخۆشییەکان بۆ تۆڵەکردنەوێ نێه له تۆ،
بەلکوو بۆ پەرورەدەکردن و راستکردنەوێ پێگاکەت.

(۲۲)

ئەوکاتەى تەواو دلىايت که خودای گەورە
ناخۆشییەکانت دەگۆرپیت بە بەختەوهرى،
فرمیسکەکانت دەگۆرپیت بە زەردەخەنە،
ئەوا پەستشیکى زۆر گەورەت ئەنجامداوه،
ئەویش گومانی باش بردنە بە خودای خۆت.

(۲۳)

یوسفی راستگۆ لەگەڵ دوو لاوی تردا لە زینداندا بوون،
یوسف بە دڵ و پووکەش لە ئەوان جوانتر بوو.

بەلام خودا پیش یوسف دوو لاوهکەى لە زیندان ئازاد کرد،
یوسف دواى ئەوان بە چەند سالیك لە زیندان مایهوه.

یهکه‌میان بووه خزمه‌تکار، دووه‌میش لە خاچ درا،

یوسف بە ماوه‌یه‌کى زۆر دواى ئەوان ئازادکرا،
بۆ ئەوه‌ى بېیتە عەزیزی میسر.

خودا بە‌دیھێنانى ئاوات و خولیاکانت دوا ده‌خات،
بۆ ئەوه‌ى زیاتر و زۆرت‌رت پى به‌خشیت!

(٢٤)

ئەو دەمەى منداڵبووم

دایکم پێى وتم:

خودا تۆى خوشدەوێت

هەزەهەکات لە سوژدەدا ناوچاوانت ماچ بکات.

زۆر لە سوژدەدا دەمامەوه و دەمچرپاند:

منیش تۆم بەو ئەندازەیه خوشدەوێت.

(٢٥)

تهنها به يهك دوعای پیغه مبه ر نوح
خودا زهوی ژیر ئاو خست .

(رَبِّ لَا تَذَرُ عَلَيَّ الْأَرْضَ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا) سوره تی نوح ٢٦
واته: په روهردگارا مه هیله له سه ر زهوی هیچ كه سیك له بی پروایان.

تهنها به يهك دوعا، زهكه ریا خیزانی چاكبووه وه و مندالی بوو.
(رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ) سوره تی الانبیاء ٨٩
واته: په روهردگارم به تنها مه مهیله ره وه، تو چاکترین میراتگرانی.

تهنها به يهك دوعا، ناوسکی نه ههنگ بووه په ناگه بۆ یونس.
(لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ)
واته: (ئهی خوا) به راستی هیچ په رستراویك نییه جگه، له تو پاکی و
بیگهردی بۆ تویه، بیگومان من له سته مکاران بووم.

تهنها به يهك دوعای ئیبراهیم
مهككه وای لیهات له هه موو جیهانه وه پرووی تی بکریت.
(فَأَجْعَلْ أَفْءِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ) سوره تی ابراهیم ٣٧
واته: دلێ خه لکانی وا لیبکه یت سوزیان ببی بۆ لایان.

دلنیا به دوعا، ته وای شته تی کچووه کانت بۆ پیک ده خاته وه.

(۲۶)

له یاساکانی خودا له سه ر زهوی

① ئەو سه ره تایه ی خودا پیی رازی نییه
کۆتاییه که ی خاوه نه که شی رازی ناکات.

② له بهر خاتری خوشه ویستانت، سه ریچی خودا مه که،
دلی خوشه ویستانت له ژیر ده سه لاتی خودا دایه.

③ له لایه ن ئەو که سانه وه شه رمه زاری دیته پیت
که له پیناویاندا سه ریچی خودات کردووه.

④ ئەوه ی له خودا ترسا، له هیچ شتی ک ناترسیت.
ئەوه ی له خودا نه ترسا، له هه موو شتی ک ده ترسیت.

(٢٧)

خودا به‌هه‌رشتیک تاقیکردیته‌وه

ئەوشته خیری تیدایه بۆت، با گومانیش به‌یت که وانیه...

➤ بیرکردنی که سیک.

➤ جیا‌بوونه‌وه لی.

➤ نه‌خۆش که وتنت.

➤ مردنی ئازیزانت .

➤ هه‌موو ئەوشتانه فرمیست پی ده‌پێژن.

هه‌موو ئەمانه تاقیکردنه‌وه‌یه.

بیری به‌لینه‌که‌ی خودابیت و دلنه‌وایی خۆتی پیکه:

وَلْتَبْلُوْكُمْ بَشٰیۡۤءٌ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوْعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْاَمْوَالِ وَالْاَنْفُسِ وَالثَّمَرٰتِ ۗ
وَبَشِّرِ الصّٰبِرِيْنَ

سویند به‌خوا تاقیتان ده‌که‌ینه‌وه به‌هه‌ندیک له‌ترس و برسیتی و
که‌م بوونی مال و دارایی و خه‌لکی (که‌س و کارت‌ان) و به‌رووبووم، جا
مژده‌ده به‌خۆراگران.

(٢٨)

ئەوکاتە‌ی موسا چووه مه‌دیەن،
خانوو‌ی نه‌بوو، کاری نه‌بوو، خیزانیشی نه‌بوو.

کاریکی چاکه‌ی کرد و چووه سیبهری دره‌ختیک و فه‌رموو‌ی:
(رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ) سووره‌تی القصص ٢٤
واته: په‌روه‌ردگارا به‌راستی تۆ خێرو بی‌ری زۆرت به‌سه‌ردا پ‌ژاندووم،
به‌لام هه‌شتا هه‌ژارم و ئاتاجی به‌خششی زیاترم.

خۆری ئەو پ‌ۆژه ئاوا نه‌بوو،
هه‌تا بووه خاوه‌نی مال و کار و خیزان.

هه‌ربۆیه تۆش له‌دوای ئەنجامدانی هه‌موو کاریکی چاکه،
ئەم دوعا‌یه بکه (رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ)

(٢٩)

(قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ)

واته: یه‌عقوب فه‌رموی من باسی خه‌فته و په‌ژاره‌م هه‌ر لای خوا ده‌که‌م، من له‌لایه‌ن خواوه‌ شتانی‌ک ده‌زانم که ئیوه‌ نایزانم.

یه‌عقوب له‌ سو‌جده‌دا ده‌یفه‌رموو:

په‌روه‌دگارا په‌حم به‌ لاوازیه‌که‌م ناکه‌یت،

په‌حم به‌ پیرییه‌که‌م ناکه‌یت،

په‌حم به‌ مووه‌ سپیه‌کانم ناکه‌یت و

په‌حم به‌ ملکه‌چیه‌که‌م ناکه‌یت.

خودا فه‌رمووی:

"سویند به‌هیز و توانام، ئه‌گه‌ر یوسف مردووش بوایه‌ بۆم زیندوو

ده‌کردیته‌وه‌، پوژی دواتر مژده‌ی گه‌رانه‌وه‌ی یوسفی پی گه‌یشته‌"

(۳۰)

رهنه ئیستا خه‌مبار بیت،
زۆر ده‌میکه چاوه‌پێ بیت ئاواته‌که‌ت بیته‌ دی،
به‌لام هیشتا چاوه‌پروانیت و نه‌هاتوته‌ دی.

له‌وه‌یه وه‌لامی ئه‌و دوعایه‌نه‌ت نه‌درایته‌وه،
که به‌ دلێکی پاکه‌وه، به‌ راستگویییه‌وه، به‌ ئیلاحه‌وه کردووتن.

رهنه ئه‌مشه‌و بخه‌ویت و دلت پربن له‌ خه‌مانیک
که ته‌نها خودا ئاگای لیانه، ناتوانیت بو‌ که‌سی باس بکه‌یت
به‌ هیچ که‌سیکی ئه‌م جیهانه‌ ئارام نابیته‌وه.

پیت ده‌لیم رۆژێکی جوان چاوه‌پێته!
ئومید و هیوا ده‌گه‌رینه‌وه ناو دله‌که‌ت!
نزا جوانه‌کانت وه‌رده‌گیرین!
به‌مه‌ش خودا ئیمانه‌که‌ت نوێ ده‌کاته‌وه!
متمانته‌ به‌ خودای خۆت نوێ ده‌بیته‌وه!
دلنه‌وایت ده‌که‌م به‌و وته‌ی که‌ پیغه‌مبه‌ری خودا
هاوه‌لی ئه‌شکه‌وته‌که‌ی پێ ئارام ده‌کرده‌وه (لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا^ط)

(٣١)

هه‌ر کاتی‌ک که تاوانی‌ک ئه‌نجامدا،

به نه‌فسی خۆت بلی:

هه‌یشتا جه‌نگه‌که‌م نه‌دۆراندووه!

بینۆمید مه‌به،

به ده‌ستنوێژ گرتنی‌ک و دوو رکات نوێژ، خۆت بونیاد بنیره‌وه!

به‌و په‌نجان‌ه‌ی تاوانه‌که‌ت پیکردووه، یادی خودای پێ بکه!

به‌و چاوان‌ه‌ی هه‌رامت پێ دیووه، قورئان بخوینه!

خاترجه‌م به،

گریانی تۆبه‌کاران لای خودا، وه‌ک مونا‌جاتی پیاو چاکان وایه.

داوای لی‌خۆشبونی لی‌بکه، بۆیه ناوی خۆی ناوه (الغفور)، ده‌یه‌وێت

هه‌رکاتی گه‌پایته‌وه بۆلای لیت خۆش ببیت.

(فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا) سووره‌تی نوح ١٠

(۳۲)

له پیشه‌وا شافعیان پرسى:
چ کرده‌وهیه‌ک زۆر له خودا نزیکمان ده‌کاته‌وه؟
ده‌ستی کرده‌گریان، و فه‌رمووی:
خودا له دلت بروانیت،
ببینیت له دنیا و قیامه‌تدا هیچت ناوێت جگه له خودا.

(۳۳)

(اَلَيْسَ اللّٰهُ بِكَافٍ عَبْدَهٗ) سووره تی الزمر ۳۶

واته: ئایه خودا بهس نیه بۆ بهنده که ی.

ئای ئەم ئایه ته چه ندی ئارام ده کاته وه!

چه ندی هه ست به گه وره یی و میهره بان ی خودا ده که م تیایدا!

به وانه ده لیم: که خه فه ت و کیشه چوارده ووری داو ن،

به هه موو ئه وانه ده لیم: که سته میان لی کرا وه،

به هه موو ئه وانه ده لیم: که ژیا ن ته وا و ماندووی کر دو و ن،

به هه موو ئه وانه ده لیم: که خو شه و ی ستا نیا ن جیا ن ه ی شتو و،

به هه موو ئه وانه ده لیم: که ته نیا ن، هه ژا ر ن، نه خو شن.....

(اَلَيْسَ اللّٰهُ بِكَافٍ عَبْدَهٗ)

(۳۴)

گومانی چی به خودایه‌ک ده‌به‌یت،
میهره‌بانیه‌که‌ی پیش سزا‌که‌ی که‌وتوه.
گومانی چی به خودایه‌ک ده‌به‌یت،
میهره‌بانیه‌که‌ی هه‌موو شتیکی گرتۆته‌وه.

گومانی چی به خودایه‌ک ده‌به‌یت،
له ئافره‌تیکی داوینته‌ر خۆش‌بوو به‌هۆی ئاودان به سه‌گی‌که‌وه.
گومانی چی به خودایه‌ک ده‌به‌یت،
به‌نده‌کانی خۆش‌ده‌وێت و هه‌رچه‌نده بی پێویسته لیان.

گومانی چی به خودایه‌ک ده‌به‌یت، به گه‌رانه‌وه‌ت دل‌خۆشه
وه‌لامت ده‌داته‌وه، خه‌مه‌کانت ده‌ره‌وینته‌وه.
گومانی چی به خودایه‌ک ده‌به‌یت، شه‌وانه دیته ئاسمانی دنیا
بانگت ده‌کات بۆ ئه‌وه‌ی لیت خۆش‌بیت، ئاواته‌کانت به‌هینته دی.

گومانی چی به خودایه‌ک ده‌به‌یت، میهره‌بانه، ئارام گره، لی‌خۆش‌بووه.

(۳۵)

ئەو دەسته‌ی به‌زده‌کرێته‌وه به‌ره‌و لای خودا
مه‌حاله به به‌تالی بگرێته‌وه.

(۳۶)

بیر له سه‌ختی ئیستات مه‌که‌ره‌وه،
به‌لکوو بیر له به‌هیزی و توانای ئەو زاته بکه‌وه که داوا‌ی لێده‌که‌یت.
هه‌ر کاریکت له‌سه‌ر گرانبوو، بیری و ته‌ی په‌روه‌ردگارت بی‌ت
(هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ) واته: ئەو‌کاره بو ئیمه ئاسانه.....

(۳۷)

خودا ھەر نیعمەتیک برژینیتە سەر ھەرکەسیکدا،
ھیچ کەس ناتواتی ڕیگری لیبکات.
بە ئارامی و بەختەوهرییەوہ بژی
دَلنیابە کە خودا دەرگایەکی بەرووتدا کردەوہ،
ھیچ کەس ناتوانیت دایبخت.

(۳۸)

ئەگەر خودا بیویستایە تۆ ڕەق بیت
بە بەرد دەئیافرانیت،
بەلام نەرمی قورەکەت بەمەبەست بووہ.

(۳۹)

خودا خەمی تۆیەتی، که له ناو تاریکی خودی خۆتا غەرق ببیت،
هەر بۆیه به به لا و نه خوشییه کان ئاگادارت دهکاتهوه.

(۴۰)

خودا ئاگای له گفتوگۆکهت بوو له گهڵ دهروونتدا
که پیت دهوت: ئارام به، خودا هه موو شتیکی باش دهکات!
واگومان ده بهیت خودا شهرمه زارت بکات!

(۴۱)

خودا له ههزاران دلسۆز و په ناگه به سۆزتره بۆت!
هەر خودا ده مینیتتهوه، ئه و دهمه ی هه مووان جیت دههیلن.

(٤٢)

پەرورەدگارا ھەلەدەکەم بەلام خۆشمدەوییت!
دەزانم کردەوێکانم رەنگدانەوێ خۆشەویستی تۆی تیدا نییە،
بەلام تۆ خودایت، تۆ گەرەیت، تۆ پەناگەمانیت،
بۆلای کێ بچین بیجگە لە تۆ!
بمگەرینەوێ بۆلای خۆت، بە جوانترین گەرانیوێ!

(۴۳)

دانی پیداده نیم خودا له وه زیاتری پیبه خشیووم که شایسته یم،
له هه وه له کانم زیاتر ریژی لیناوم!
زور له وه زیاتر له گه لمدا بووه که من له گه لیدا بووم!
هه رچه نده دوور بووم وازی لی نه هیناوم!
هه رچه نده که مته رخه م بووم شه رمه زاری نه کردم به رانبه ر گومانه
جوانه که م پیی!
له دلی چوارده وره که مدا خوشه ویستی کردم سه ره پای که مته رخه می
و تاوانه کانم. دانی پیداده نم که هه تا هه تایه شوکرانه ی بکه م، هیشتا
به ته واوتی حه قیم نه داوه ته وه.

(٤٤)

هه‌رگیز مه‌رج نه‌بووه له چوونت به‌ره‌و لای خودا
وه‌ک فریشه‌کان پاک و بیتاوان بیت.
به‌ته‌واوی تاوان و که‌م و کورتیه‌کانته‌وه به‌ره‌و لای خودا بچۆ،
خودا پێی خۆشه‌گه‌ر به‌گاولیکش بیت، به‌ره‌و لای بجیت.

(٤٥)

له‌ دوا‌ی تێپه‌رپوونی کاتیکی زۆر
ده‌گه‌یت به‌و شته‌ی له‌ خودات داواکردبوو.
له‌وه‌یه‌ بیرت چووبیته‌وه
به‌لام خودا له‌ بیرى نه‌چووته‌وه

"مه‌مه‌د متوه‌لی شه‌عراوی"

(٤٦)

ئەوکاتەى خەمەکانت بۆ مرۆڤه کان باس دەکەیت
لە کۆتاییدا دەلێن: خودا یارمەتیت بدات.
بۆیە فێربە، هەر لەسەرەتاوه
خەمەکانت بۆ ئەو زاتە باس بکەیت کە یارمەتیت دەدات.

(٤٧)

نیگەرەن مەبە، گەر خەفەت و ئازارەکان تەواو ماندوویمان کردیت!
نیگەرەن مەبە، گەر ئەم دنیا فراوانەت لە لا تەنگ بوویەوه!
لەوێهە خودا حەزیکردبێت
گوێیىستى دەنگت بێت لە کاتیکیدا داواى لێدەکەیت.

(٤٨)

سوپاس یوسفی راستگو،
لە چیرۆکەکەت فێری ئەوه بووم، سکالام تەنها بێمە لای خودا.
خەم و کێشەکانم ھەر لای ئەو باس بکەم.
خەلکی خوشیان دەوییت، یان رقیان لیتە،
ئەوھى تۆی خوشدەویت بۆت خەمبار دەییت!
ئەوھى رقی لیتە، خوشحالە کە خەمباریت!
بەلام ھەردووکیان هیچیان پى ناکریت بۆت!
دەى بۆچی سکالای خۆم نەبەمە لای زاتیک کە ھەموو کارەکانم بە
دەستی ئەوھ!

"ئەدھەم شەرقاوی"

(٤٩)

ئەوه تەن‌ها خودایه گویت بۆ ده‌گریت.

له ناوه‌پاستی تاریکی‌دا ده‌تبینیت!

ئەوه‌ی ژیان لیی بردووی ده‌تداته‌وه، خه‌مباربه!

(٥٠)

ئەو دهمه‌ی هه‌ست ده‌که‌یت هه‌موو ده‌رگا‌کان به‌پرووت‌دا داخراون،

میهره‌بانی خودا له‌ ده‌رگای مه‌حاله‌وه پیت ده‌گات، له‌گه‌ل خودا به‌ و

نیگه‌رانی هیچ شتیک مه‌به!

(۵۱)

لە خودا بېپارپۆه، نەك بۆ ئەوهى داواى شتىكى لى بكەيت، بەلكوو
بۆ ئەوهى سوپاسى بكەيت لەسەر ئەو نىعمەتە بى شوومارەى پىي
بەخشیویت.

(۵۲)

ئەو خودایەى پۆژھەلات ھەتا پۆژئاوا پووناك دەكاتەوه،
ناتوانیت تاريکیه بچوکهکەت پووناك بکاتەوه!!؟

(۵۳)

بە بەهیزی و پتەوییەوه بەرانبەر کەسەکان بمینەرەوه،
دواتر بە ھەموو لاوازییەکانتەوه بچۆرە بەردەم خودا.

(٥٤)

ئاسمان چەند دوورە، خوداش چەند ئ نزیک!

(٥٥)

خودا بەخشینی شتییکی جوانت بۆ دوا دەخات

هەتا بە جوانتر پیت ببەخشیت، گەشبین بە!

(٥٦)

وتم: ئازارم هه‌یه!

خودا فه‌رمووی: ﴿لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ﴾ سووره‌تی الزمر ٥٣
واته نائومی‌د مه‌بن له میهره‌بانی و به‌زه‌یی خوا

وتم: بی که‌سم!

خودا فه‌رمووی: ﴿وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ﴾ سووره‌تی ق ١٦
واته: ئیمه له‌وه‌وه نزیک ترین (به زانیاریمان) له شاده‌ماری دلی.

وتم: خودایه هیوایه‌کم پی ببه‌خشه!

خودا فه‌رمووی: ﴿فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا﴾ سووره‌تی الشرح ٥
واته: به‌پراستی له‌گه‌ل هه‌موو ته‌نگانه‌یه‌کدا خو‌شی و ئاسانی دیت

وتم: چۆن خه‌ونه‌کانم بیته دی؟

خودا فه‌رمووی: ﴿ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ غافر ٦٠
واته: لیم بی‌پارینه‌وه وه‌لامتان ده‌ده‌مه‌وه.

جیهان پشتت تیده‌کات، ئایه‌تیک ده‌بیته پشتیوانت!

(٥٧)

بهو كه سه بلين كه براكهى كوچى كردوو و له كفن پيچراوه
(لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا) سوره تى التوبه ٤٠
واته: خه مه خو بيگومان خوا له گه لمانه !

بهو كه سه بلين كه زانيويه تى نه خوشيه كى كوشندهى ههيه
(وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ) سوره تى الشعراء ٨٠
واته: كاتى نه خوش بكه وم هه ر ئه و شيفام ده دات.

بهو دايكه بلين شه وانه بيداره،
نزا بو پوله كاني دهكات بگه پينه وه بولاى
(وَلَا تَخَافِ وَلَا تَحْزَنِ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ)
واته: مه ترسه و خه فه تيش مه خو، ئيمه دهگيرينه وه بولات...

بهو كه سه بلين له غوربه تدايه و بيرى نازيزانى دهكات
(وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ) ق ١٦
ئيمه له وه وه نزىك ترين (به زانياريمان) له شاده ماري دلى.

(۵۸)

قورئان به بی مه به ست باسی چیرۆکی پیغه مبه ران ناکات.
کام نار ه حه تییه ی پیتدا تیده په ریت،
له چیرۆکی پیغه مبه راندا سه ختتر بوونی هه یه!

گه ر له چیرۆکی پیغه مبه ران بر وانیت
نه خوشی، شار به ده ری، له ده ستدان
نه زۆکی، زیندان، ترس.... هه موو ئه مانه ده بینیت
ده بینیت خودا به توانایه به سه ر هه موو شتی کدا
ده بینیت چۆن لهو حاله تانه رزگاریان بووه!

قورئان پیت ده لیت، بی ئومید مه به.

"ئه ده هه م شه ر قاوی"

(۵۹)

نازانیت چ ساتیک پیټ دهوتریت

(قَدْ أُوتِيْتَ سُؤْلَكَ) سوورەتی طه ۳۶

واته: بهراستی ئهوهی داوات کرد پیټ درا.

له نزا بیزار مهبه!

هه موو داواکانت به رهو پهروه دگاری جیهانیان به رزبکه وه.

(۶۰)

تهنها له یهک سوچدهدا سکالای خه مه کانت بکهی بۆ خودا، زور

باشتره له وهی چه ندين سال سکالای خه مه کانت له لای مروّقه کان

بکهیت.....

(۶۱)

خودا هه موو ده رگاگان به پووتدا داده خات

بۆ ئه وهی به تنها له ده رگای ئه و بدهیت.....

(٦٢)

تهواو دلنیا به!
خودا واز له کهسی خۆراگر ناهینیت،
ههتا به تهواوی پاداشتی نه داتهوه!
پاداشتیک که چه ند به رانبه ری خۆراگرییه که یه
بۆ ئه وهی هه موو خه م و ئازاره کان له بیر بکات.

(٦٣)

گهر پێویستیت هه بوو، به لام توانات نه بوو،
ئهوا خودایه کت هه یه توانای هه یه و پێویستی نییه!
(أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ) سوورتهی فاطر ١٥
واته: ئێوه هه ژارو نه دارن و هه می شه ئاتا جی خوان، هه ر ته نها خوا یه
که بی نیاز ه و شایانی سو پاسه.

(٦٤)

هینده متمانه‌ی به خودا هه‌بوو
له پۆژیکدا که ئاسمان سامال بوو
ده‌چوو بۆ سه‌رکیلگه وشکه‌که‌ی
بۆ ئه‌وه‌ی داوا له خودابکات بارانن ببارینیت
چه‌تر و پالتاوی له‌گه‌ڵ خۆی ده‌برد
بۆ ئه‌وه‌ی که هاته‌وه له پێگادا باران ته‌پی نه‌کات!

(٦٥)

نه‌که‌ی شه‌یتان قه‌ناعه‌تت پێیکات
که‌ خودا ته‌نها ته‌وبه‌ی راستگۆکان وه‌رده‌گریت و
ته‌نها ده‌رگا بۆ ئه‌وانه ده‌کاته‌وه‌ خاوه‌نی ئیمانیکی پته‌ون.

سویند به‌ خودا
هه‌رگیز ده‌رگا به‌ پووتدا داناخات
که‌رچی تاوانه‌کانت هه‌نده زۆربن بگاته ئاسمان.
که‌ر تاوانت ئه‌نجامدا، لوتبه‌رزی نه‌تگریت و ته‌وبه نه‌که‌یت.

چاکه‌ت خۆشبویت که‌رچی ئه‌نجامت نه‌دا.
رقت له خراپه‌بیته‌ که‌رچی ئه‌نجامیشت دا.

مژده‌ت له بیته‌.....

(٦٦)

چەندى پىداوېستىت زۆر بوو
چەندى ھەژار بوو
چەندى دەرگاكان بە ڕووتدا داخران
تەنھا داوا لە خودا بکە
تەنھا چاوه‌ڕێى بەخشىنى خودا بە
تەنھا ئومىدەت بە خودا بێت بۆ دڵخۆشبوونت
خودا پێى خۆشە تەنھا داوا لەوبکەیت
لەوکەسە ڕازىيە سەرەتا داواى لەوکردوو
گەر وات کرد
خودا ھىوا و بەختەو ھرىت پىدەبەخشىت
ھۆکارەکانى دڵخۆشیت بۆ ئاسان دەکات.

(٦٧)

ئ‌ه‌و د‌ه‌مه‌ی نوح د‌وعای کرد

فه‌رمووی: (اَنْی مَعْلُوبٌ فَاَنْتَصِرُ)

به‌خه‌یالیدا نه‌هاتبوو که له‌به‌ر خاتری ئ‌ه‌م

خودا ه‌موو مروّقایه‌تی ژیرئاوده‌خات.

متمان‌ه‌ت به‌خودا ه‌بییت.

(٦٨)

مه‌ریه‌م وتی: (یَلَيَّتَنِي مِثُّ قَبْلِ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مِّنْهَا)

واته: ئای خۆزگه‌ پێش ئەم (پرووداوه) بمردمایه
و من شتیکی له‌بیرچووه‌ی باس نه‌کراو بوومایه‌.

مه‌ریه‌م نه‌یده‌زانی له‌ سکیدا پیغه‌مبه‌ریکی هه‌ل گرتووه‌.
هه‌ندیک ناره‌حه‌تی و ته‌نگه‌ژه‌،

به‌خته‌وه‌ری و خۆشیه‌کی زۆریان له‌ خۆگرتووه‌
هه‌ربۆیه‌ بێئومید مه‌به‌ گهر ناره‌حه‌تییه‌کانت درێژه‌یان کیشا....

(٦٩)

په‌ياميک بو هه‌موو که‌سيکی خه‌مبار
(لَا تَأْخُذْهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ) سووره‌تی البقرة ٢٥٥
واته: خودا نه وه‌نه‌وز ئه‌یگرئ و نه خه‌و.

دل‌ت ئارام بي‌ت
ئه‌ندامه‌كانت هيمن بن،
دوودلييه‌كه‌ت بر‌وات،
خاوه‌نی ئه‌م گه‌ردوونه‌ كاره‌كانت به‌رپوه‌ ده‌بات،
فه‌رام‌وشت ناكات،
له‌بیرت ناكات،
هیچ شتیکی لی‌شاره‌وه‌ نابیت...

(۷۰)

تاقی بکه‌ره‌وه ئه‌وکاته‌ی ئاواتیک ده‌خوازیت
بلییت " لاحول ولاقوة إلا بالله "
نیه‌تت واییت ئه‌م ئاواته‌ت دیته‌ دی
زۆر دلنیا به و متمانه‌ت به خودا هه‌بییت
که خودا شه‌رمه‌زارت ناکات و ئاواته‌که‌ت دیته‌ دی....

(۷۱)

په‌نجه‌یه‌کت بخه‌ سه‌رگه‌ردنت
هه‌ست به شاده‌ماری دلت ده‌که‌یت
سه‌رسام ده‌بییت چه‌ندی لیته‌وه‌ نزیکه
پاشان له‌م ئایه‌ته‌ رابمینه‌: (وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ)
واته‌: ئیمه‌ له‌وه‌وه‌ نزیک‌ترین (به‌ زانیاریمان) له‌ شاده‌ماری دلی.

(۷۲)

- دایه گیان خودا گوئیستی نزاكانمانه؟

+ به لى رۆله گیان.

- ئەى بۆچى ئەوهى لىم داوا كرد، پىى نه به خشىم؟

+ چونكه دكتور ئەو دەرمانه مان دەداتى پىوىستمانه،

نهك ئەوهى حەزمان لىيه تى.

(۷۳)

كى كاترۆمىر چوارى به يانى گرنگى به ئازارهكانت دەدات؟

+ خودا.....

(٧٤)

ئەوکاتە‌ی خودا دووجار له‌سه‌ریه‌ک ده‌فه‌رمویت:

(فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا)

واته: به‌راستی له‌گه‌ڵ هه‌موو ته‌نگانه‌یه‌که‌دا خۆشی و ئاسانی دیت،
بیگومان له‌ راستیدا له‌گه‌ڵ هه‌موو ته‌نگانه‌یه‌که‌دا خۆشی و ئاسانی دیت.

ئەوا بزانه، کاره‌که ته‌نها پێویستی به‌ که‌مێک خۆپاگرییه و هه‌چی تر.

(۷۵)

دەزانم لە درەنگانیکی شەودا بیر لە داھاتوت دەکەیتەو،
ترست ھەیە خۆشەویستانت توشی نارەحەتى دنیا بین،
دەتەوێت شتیک بەدەست بهێنیت بۆ ئەوێ کەمیک لەم ترسەت
بەرەوێتەو، بەلام ناتوانیت.

ھەموو ئەوێ دەتەوێت ژيانیکی ئارام و ھێمنە،
وادەزانیت بەدەستھێنانی ئەمەش زۆر ئاسانە،
بەلام دواتر ڕوو بە ڕووی چەندین دۆخی ناخۆش دەبیتەو!

ئارام بە، شتیک ھەیە تا ئیستا ئەنجامت نەداو.
زاتیک ھەیە پشتی پێبەستیت!
ئەندازەى خەمەکەتى بەلاوہ گرنگ نییە!
ئەندازەى کارە ئالۆز و چارەسەر نەکراوە کانتى بەلاوہ گرنگ نییە!
ھەموو شەوێک بانگت دەکات، بەندەکەم چیت پێویستە؟
بەندەکەم چ داوا دەکەى پێت ببەخشم؟
تۆ خودات ھەییە.....

(٧٦)

خودایه، تهنه خۆت ده زانیت
 ږوشتنی موسا چه ندی کاریگه ری له دلی دایکیدا هه بوو!
 به لام پیت فهرموو: (وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ)
 مه ترسه و خه فه تیش مه خو به راستی ئیمه ده یگیرینه وه بولات.

ته نه خۆت ده زانیت ئازاری مه ریهم چه ندی زۆر بوو که وتی:
 (يَلْيَتَنِي مِثْ قَبْلِ هَذَا) واته: ئای خو زگه پیش ئهم (ږووداوه) به مردمایه
 له ږیی نیردراوه که ته وه پیتان فهرموو:
 (أَلَا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكَ تَحْتَكِ سَرِيًّا)
 واته: خه فه ت مه خو و غه مبار مه به بیگومان پهروه ردگارت له
 خوار ته وه جوگه یه ک ئاوی بۆ فه راههم هیناوی.

ته نه خۆت ده زانیت ئازاری یه عقوب چه ندی زۆر بوو!
 وتی: (إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ)
 دواتر یوسف ت بۆ گه پانده وه.
 خودایه شتیکی له م شیوهش بۆ ئیمه.....

(۷۷)

سلاو بو ئه‌وانه‌ی، که خویندیانه‌وه: (يُدِيرُ الْأَمْرَ)
واته: ئه‌وه خودايه له ژوور ئاسمانه‌وه کاروباری زه‌وی ریک ده‌خات
و سه‌ره‌رشتی ده‌کات.
کاره‌که‌یان بو خودا به‌جی ه‌یشت.

سلاو بو ئه‌وانه‌ی، که خویندیانه‌وه: (فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا)
دل‌یا‌بوون خوشی هه‌ر دیت!

سلاو بو ئه‌وانه‌ی که خویندیانه‌وه: (فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ)
واته: چ گومانیکتان هه‌یه له په‌روه‌ردگاری جیهانیان؟!
وتیان چاکه و به‌خشین خودایه!

(٧٨)

(يَمُوسَى أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ) سوورته تى القصص ٣١

واته: ئه ی موسا وهره پيش و مه ترسه به راستى تو له و كه سانه ی
بى باک و بى ترسن.

ئه وه ی له پال خوداييت ئارامه!

هه ركه سيك خودا بياريزيت، پاريزراوه!

هه ركه سيك خودا پاراستى

چ ترسيك پي ده گات.....!

(٧٩)

"كه سيك هه يه داوام لييكات، پي بيه خشم!"

مه رج نيه ته نها له نويزدا داوا له خودا بكه يت

پارشيوان داوا له خودا بكه، گه رچى له جيگاشدابوویت.

(٨٠)

(إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ)

واته: من باسی خه‌فه‌ت و په‌ژاره‌م هه‌ر لای خوا ده‌که‌م.

یه‌عقوب کاتی ئه‌مه‌ی فه‌رموو

کو‌په‌که‌ی له‌ده‌ست دابوو، بینایی نه‌ما‌بوو.

خودا کو‌په‌که‌ی و بیانی بۆ گه‌راند‌ه‌وه‌...

هه‌رکه‌سیک ده‌یه‌و‌یت سکا‌لا خه‌مه‌کانی بکات،

با سکا‌لا‌کانی بباته لای خودا!

(٨١)

(إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ)

واته: من باسی خهفته و پهژارهه هه ر لای خوا دهکهه.

چهندی هاوپیته ژوربیته

چهندی هاوپیته نزیکته ههبیته،

ئارامی و دلخووشی و هیمنی،

پازی بوون و سهه بهه رزی و سهه رکهوتن

بهدهسته ناهینیت، تههها له سههکالابردنه لای خوا نهبیته.....

ههندی ئازاههیه هیهچ کهسیک لی تهیناگاته،

ئههگهه رچی باسی بکههیت و پروونی کههیهتهوه

تههها خوا لیته تهیدهگاته،

تههها ئهه دههزانیت چیهته و چیهته پیویهسته.....

(۸۲)

(وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ) سوورتهی الصافات ۹۹
ئیبراهیم وتی، من ده پۆم بۆ لای پهروهردگارم، دلنیا م پینموونیم
دهکات.

هه رکات دلت تهنگ بوو، برۆ بۆلای خودا!
هه رکات دنیات له بهر تهنگ بوو، برۆ بۆلای خودا!
هه رکات ئازاریان دای، برۆ بۆلای خودا!
هه رکات زۆر ناساغ بووی، برۆ بۆلای خودا!
هه رکات زۆر نارپهحهت بووی، برۆ بۆلای خودا!

به دلیکی پر متمانه وه برۆ بۆلای خودا،
دلنیا به پینمونیت دهکات.....

له هه موو شتیک بی پینووستت دهکات
له گه ل خودا به،
هه موو کارهکانی ئەم گهردوونه له ژیر دهسهلاتی ئەو دایه!

(٨٤)

(إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ)

ئەو نەفسەت زیندوو دەکاتەو، که له ناو دونیادا پۆچوو!
ئەو ژیاڤه ئارامەت بۆ دەگێریتەو، که خەم و ئازار دایپۆشیوو!
ئەو ئازیزەت بۆ دەگه‌پینیتەو، که بیتۆمیدی له گه‌رانه‌وی!

تەنها سوژده ببه و لێی نزیک به‌ره‌وه.
شکاویت رابگه‌یه‌نه، سه‌رکه‌وتنت پێده‌به‌خشییت.

(٨٥)

هەركات دلتەنگ بوویت

بیری خۆتی بخەرەو

چۆن نوح پزگاری بوو لەوشەپۆلانەى وەك شاخ وابوون!

چۆن ئیبراهیم لە ئاگر پارێزرا!

چۆن یونس لە ناوسكى نەهەنگەكە پزگاری بوو!

چۆن پووبارەكە بۆ موسا دوولەت بوو!

جوانترین شت لە فریاكەوتنى خودایى ئەوێه

لە كاتیكدا دیت، كە بێئومید بوویت لە هەموو ھۆكارەكان!

لە كاتیكدا دیت، تەنھا خودا لە دلتدا ماوەتەو!

(۸۶)

ئو دهمه ی باوک و برا و کهسه نزیکه کانی یوسف
له دهووری کۆبوبونه وه، یوسف فهرمووی:

(أَنْتَ وَلِيٌّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ) سووره تی یوسف ۱۰۱

واته: خودایه تۆ پشتیوان و یارمه تی ده ری منی له دنیا و له پۆژی
دوایی دا.

سویند به خودا هیچ شتیک ناگاته پشتیوانی خودا بۆ بهنده که ی.

(٨٧)

نویژ دەکەیت، هانا بۆ خودا دەبەیت و نزا دەکەیت، بەلام خودا بە ئارامی و هییدی هییدی وەلامت دەداتەو، زۆر جار هەست دەکەیت فەرامۆش کراویت و بە تەنھا ماوێتەتەو، خوداش لەگەڵت نییە، بەلام پیویست بوو ماوەیەک لە ئازار و خەم دا بژیت، ئازارت چەشتوو و خوداش یەکسەر پرزگاری نەکردوویت؟!.

لە داھاتودا ئەو دەزانیت کە خودا هەموو ئەوانەی لەبەر تۆ بوو، بۆ ئەوەی بەدریژای ژيانت بە خوشی و شادی و ئارامی بژیت.

(٨٨)

(وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ)

واته: بیزاربوون له گیانی خوشیان و زانیان هیچ په ناگهیه ک نییه له
(سزای) خوا مه گهر په نایی خوی.

رۆژیک دیت ههست ده کهیت له م جیهانه دا ته نیایت،

ده گریت و کهس گوئی له گریان ه کهت نییه!

ئازار ده چیژیت و کهس نییه دلنه وایت بکات!

هه موو ده رگا کان به پرووتدا داده خرین،

بۆئه وهی بکهیت بهو ده رگایه ی هه رگیز داناخریت.....

(٨٩)

که دَلْیا بویت (إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ)

واته: بیگومان کاروبار هه مووی به دهست خواجه.

که دَلْیا بویت (يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ)

واته: ئه و خواجه له ژوور ئاسمانه وه کاروباری زهوی ریک دهخات و سه ره رشتی دهکات.

شوینه واری ئه مه له دَلْدا ههست پی دهکیت!

ههست به گۆرانکاری دهکیت له ژیا ئندا!

نهینی به ریوه بردنی خودا توشی سه رسو پمانت دهکات!

پووناکی باربوونی کاره کانت له لایه ن خوداوه به ته وای ههست پی دهکیت!

(٩٠)

ئەوکاتەى لەگەڵ خودادا دەدویتی، گەرچى فرمیسكى زۆرىش برژیت
یان وشەكان تیکەل بکەیت، بریندار ناییت و ھەست بە شەرمەزارى
ناکەیت، چونکە دەزانیت ملکەچ بوون و زەلیل بوون بەرانبەر خودا
ھیز و توانایە.

(٩١)

بەختەوەر بوونت لە غەیری خودادا مەبینەو،
لەبەرئەوێ کەسى نزیک دوور دەکەیتەو،
خۆشەویستانت بى وەفا دەبن، ئەوانەى لە ژياندان دەمرن.
مال و تەندرووستى و سامان نامینین.....
ئەو تەنھا پەرەدگارى جیھانیانە دەمینیتەو.

(٩٢)

لێیان پرسى: بۆ هەمیشە ڤووت بە خەندهیه ؟
وتى: شەرم دەکەم خەمباریم،
لە کاتیکدا هەموو کارەکانم بە دەستى خودایە .

(٩٣)

ئارام بە، خودا لەگەڵتە!
ئەو دلەت کە بریندار کرا، خودا سارڤیژی دەکات!
ئەو شتانهى هەستیان بریندار کردى،
خودا خۆى بۆت چاک دەکاتەو!
ئەو دەرگایەى داخراو بە ڤووتدا، خودا بۆت دەکاتەو!
هەموو ئەمانە تەنھا بۆ ئەوێه کە ئارام بیت.

(۹۴)

ئەو ئازارانە ی که هیچ کەسی ئاوپى بۆ نەدایەوه
له ژیر چاودیڤى خودادایە!
متمانەت به خودا هەبیت و بیئومید مەبه!

(۹۵)

ئەو کاتە ی خودا فەرمان دەکات
له نیوان بەردىکی رەقدا گولیک برۆیت
دەرپوڤت.....!
کارەکانى توش به هەمان شیوەن.

(۹۶)

ههتا خودا گوئیستم بیته.....
ئاوات دهخوایم، داوای لیده کهم.

(۹۷)

(اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ) سوورهتی الشوری ۱۹
واته: خودا دلسۆزه بۆ بهندهکانی.
بهسۆزیی هه موو کهسهکانی به رانبه رت کۆبکه یته وه،
له سه رووی هه موویانه وه به سۆزیی دایک و باوکیشته بیته،
هیشتا ناگاته دلۆپیک له ده ریای به سۆزیی خودا.

(٩٨)

نه‌خۆش ده‌که‌وێت،
چونکه خودا ده‌یه‌وێت لێت خۆش‌بێت.

به‌لالت تووش ده‌بێت،
چونکه خودا ده‌یه‌وێت میهره‌بانیت به‌سه‌ردا به‌بارینیت.

خه‌فه‌تت تووش ده‌بێت،
چونکه خودا ده‌یه‌وێت نرخ‌ی دل‌خۆشی بزانیته‌.

هه‌رگیز میهره‌بانی خودات لێ نابڕیت.

(٩٩)

بى ئومىد مەبە،
گەنجىنەكەى خودا، لە پىداوېستىيەكانى تۆ زۆر گەورەترە.

(١٠٠)

ئايەمموو كارەكانت بەدەستى خودا نىيە؟
دەى كەوايە، ئارام بە.

(١٠١)

كە خودا بەندەيەكى خۆى خۆشويست
بىرى دەكات، وەك چۆن ھاوړىيەك بىرى ھاوړىكەى دەكات.

(۱۰۲)

- حالت چۆنه له گه‌ڵ خودادا؟
+ هه‌موو شه‌ویک ده‌خه‌وم و ئاماده نیم بۆ دیداری،
هه‌موو پوژیک مۆله‌تم ده‌دات، به‌لکوو بگه‌ڕیمه‌وه.....

(۱۰۳)

ئه‌گه‌ر که‌شتیه‌که کون نه‌کرایه، ده‌ستیان به‌سه‌ردا ده‌گرت!
ئه‌گه‌ر منداڵه‌که نه‌کوژرایه، ده‌بووه خه‌فته بۆ دایک و باوکی!
ئه‌گه‌ر دیواره‌که‌یان چاک نه‌کردایه، مافی بیتاوکه‌کان ده‌خورا!

بزانه خێر و چاکه ئه‌وه‌یه که خودا بۆمانى هه‌لده‌بژیریت.

(۱۰۴)

(قُلْتُ اَسْتَغْفِرُكَ رَبِّكَمُ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا) سوته ی نوح ۱۰
واته: داوای لیخو شیبوون له خودا بکه ن خودا لیخو شیبووه.

ئه وکاته ی ده لییت " اَسْتَغْفِرُالله "

داوای دوو شتت له خودا کردووه:

دایو شینی تاوانه که ت و

لیخو شیبوونت لیی به جوړیک سزات نه دا له سه ری.

(۱۰۵)

قورسترین جوړی دووری ئه وه یه

که له خودا دوور بیت، له کاتی که دا خودا ده فه رمویت:

(وَنَحْنُ اقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ)

(١٠٦)

پیاو چاکێک فەرمووی:
ئەگەر خودا بڕایەکی پێبە خشیبوویت
هاوکاری دەکردیت لە کاری چاکەدا،
بزانە خودا دەیه‌وێت تووشی چاکە ببیت.

کە خودا هیدایەتی دایت نزا بکەیت
بزانە دەیه‌وێت پێت ببە خشییت.

کە وای لێکردیت کاری خەلکی راپەرینیت،
بزانە خودا جێت ناھێڵیت.

گەر سازانتی یادی بکەیتەو
بزانە خۆشی دەوێت.

گەر خودا بەندەیه‌کی خۆی خۆشبویت
بە توانای دەکات، سەری دەخات، وەلامی دەداتەو.

(۱۰۷)

به دلتهنگی و بیتاقتیه وه باسی خه م و کیشه کانی بۆی ده کرد.
وتی: ده توانیت ئه م وتانه ی ئیستا له سوجه دا بۆ خودا باس بکهیت؟

دوای ماوه یه ک هاته وه و پیی گوت: ئیتر خه مه کانم بۆ کهس باس
ناکه م، سوپاس بۆ خودا ئیستا زۆر باشتربووم.

تۆش تاقی بکه ره وه.

(۱۰۸)

له کاتی دوعا کردندا
خودا ره وانیه یژیتێ تۆی ناوێت، به لکوو دلتی ده ویت.

(۱۰۹)

زۆر جار داوا لە خدا دەکەین، حالمان بگۆریت،
لێ نازانین خدا دەیهویت بەهۆی ئەم حالەوه بمانگۆریت.

(۱۱۰)

نووسیبووی: خودایە دلەکان بگەیهنە بە ئاواتی خۆیان.
منیش بۆم نووسی:
ئەگەر خدا وەلامی دوعاکەت بداتەوه، ئەوا هەموومان تیا دەچین،
چونکە لەوێ شتانی کمان پێ خوشبیت، بەلام بۆ ئێمە خراپ بیت.
جوانترە دوعاکەى پێغەمبەرى خدا بکەین، کە پرە لە تەسلىمبوون:
پەرورەدگار! داواى هەموو چاکەى کەت لێدەکەم،
ئێستای و داها تووشى، ئەوهى من دەیزانم و ئەوهى نایزانم.

(۱۱۱)

گەر دەتزانى خەلکى چەندە بەخێرايى لەدواى مردنت لەبیرت دەکەن،
لە ژيانندا تەنها هەولێ رازی کردنى خودات دەدا.

(۱۱۲)

گەر دوعات کرد،
دواى ماوهیهکی زۆر وهلامت نەدرایهوه،
پیداویستیهکانیشت زۆر زۆربوون.
داوا لە خودا بکە لیت خوشبییت!
گەر لیت خوشبییت،
پیداویستیهکان بۆ جیبه جی دەبییت بهبی ئهوهی داواى لیبکهیت.

"ابن القيم"

(۱۱۳)

گه‌رچی به‌رده‌وام بووی له‌دوعا کردن، به‌لام نار‌ه‌حه‌تیه‌کانت هه‌ر
مابوون، بزانه‌خودا نایه‌وێت به‌ته‌نها وه‌لامی دوعاکانت بداته‌وه،
به‌لکوو ده‌یه‌وێت شتانیکت پێبه‌خشیت که داوات نه‌کردوون.

"ابن القيم"

(۱۱۴)

پەرورەردگارا
نوێژیک ناکەم، شایەنى تۆ بێت.
بە پۆژوو نابم، وەك بە پۆژووبوونى داوود.
كە نەخۆش دەكەوم، وەك ئەيوب خۆراگرنیم .
وەك یونسىش تەسبیحاتت ناکەم.
وەك یەحیاش دینەكەمم بە بەهیزی نەگرتووه.
وەك یوسفیش ناتوانم چاو و ئەندامەكانم ببپاریزم.
بەلام خودایە وەك ئەمانە تۆم خۆشدهوێت.

(۱۱۵)

خودا له دایکت میهره بانت تره بۆت!
ئەگەر له دەرگای خودات دا،
له بهر دەرگا کهیدا وهستایت،
پهنات تهنه بۆ ئه و برد،
راستت کرد له گه لیدا،
دلت پر بوو له و قه ناعه ته ی که پیو یستت به وه.

خودایه تهنه تۆم هه یه!
ته نه په نام بۆتو هینا وه!
ئەگەر قه ناعه تت به مه هه بوو،
سوور بوی له سه ری و له بهر دەرگا کهیدا وهستایت،

سویند به خودا،
پیو یستیه که ت چه ندی گه وره بیت، خودا بۆت جیه جی ده کات.

(۱۱۶)

هەندى لە پيشنانان فەرموويانە:
گەر لە پوژى دوايدا سەرپشکم بکەن،
کە خودا لىيىچىنەوهم لەگەل بکات، يان دايکەم!
دەلیم خودايە تۆ لىيىچىنەوهم لەگەل بکە،
چونکە لە دايکەم ميهربانترى بۆم.

(۱۱۷)

ئەوکاتەى لە ھۆکارى ئازارەکانمان دەکۆلىنەو، بۆمان دەردەکەوێت
زۆربەى ناپەحەتى و ئازارەکانمان بەبۆنەى مروڤەکانەو بوون،
جوانترین شتەکانیش لەگەل خودادا تووشمان بوون.
ئیمەش ھەر بەردەوام خۆمان لە خەلکى نزیک دەکەینەو و لە خوداش
دووردەکەوینەو.

"ئەدھەم شەرقاوى"

(۱۱۸)

ههركهسيك تهواوی ژيانی پهيوهست بکات به تهنه يهک شتهوه، به جوړيک پشت بهو شته ببهستيت، به سهرچاوهی هيزوتوانا و خوښی و ئهمنی خووی بزانت.

ئوها بيگومان خودا به هه مان شت تاقيدهکاتهوه

ههتا بوی بسلهمينيت، ئهم شته بهتال و هيچه و دهپوات

ئوه تهنه خودايه، ههردهم دهمينيتهوه!

(وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا)

واته: چووه ناو باخهكهيهوه له کاتيکدا که ستهکار بوو له خووی، وتی باوهپ ناکهم ههرگيز ئهم باخهم له ناو بجی.

ئهنجامهکهی :

(وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَى مَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى

عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا) سورهتی الکهف 42

واته: سامان و بهروبوومهکهی له ناوبرا (به ههوره بروسکه سوتاو نهما) ئینجا کابراش له داخا دهسهکانی دهپرواند و ئهم دی و دیوی پی ئهکردن له سهر ئهوما لهی که خهرجی کرد بوو تیايدا له کاتيکدا (کهپری) باخهکهی ههموو کهوتوون به سهر يهکدا و دهيووت کاشکای کهسم نه کردايه به هاوهلی پهروهردگارم.

(۱۱۹)

" به گوێره‌ی خه‌ونه‌كانت داوا له‌ خودا مه‌كه،
به‌لكوو به‌ گوێره‌ی ئه‌ندازه‌ی موڵكه‌كه‌ی داواى لى بكه!
خودا خاوه‌نى ئاسمان و زه‌مینه،
هیچ شتێك ده‌سته‌وسانى ناكات،
هه‌ربۆیه داواى شت گه‌لێكى مه‌حالى لێكه....

(۱۲۰)

گه‌ر پرسىاریان لێ‌كردیت بو‌ ئاوا غه‌مبار و بى‌ تاقه‌تیت؟
به‌راستی وه‌لامبده‌ره‌وه، پێیان بلى:
أستغفرالله كه‌م ده‌كه‌م، و قورئانم پشت گوى خستوه!

"عه‌لى ته‌نتاوى"

(۱۲۱)

هەندى دەرگات بەپووتدا نەکرایه وه،
چونکه هىي تۆ نەبوون.

هەندى کەس جىيان هيشتيت،
چونکه پەرهيه ک بوون له ژيانت نە ک کتیبیک.

هەندى ئاوات نەهاته دى،
چونکه کاته کهى گونجاو نەبوو.

هەندى هەلت لەدەستدا،
چونکه بۆ سەرکهوتن پيوستت بە ئەزموونى زياتره.

هەندى ئازار دريژهيان کيشا،
چونکه دلخوشيه کهى دواترى زۆر زۆر زياتره.

(۱۲۲)

مه‌ریه‌م به کومه‌لیک پرووداوی سه‌خت و ناخوشدا تییه‌ری
له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا پیی و ترا، (فکلی و اشری و قری عیناً)
واته: بخو و بخوره‌وه، چاو و دل‌روشن به!

ژیانی خوټ به ئارامی به‌پیکه،
گه‌رچی باردوخیشت زور ناخوشبوو،
به زور بیرکردنه‌وه لیی خوټ له‌ناو مه‌به.
خودا به جوانترین شیوه کاره‌کانت به‌پویه ده‌بات.

(١٢٣)

(إِنَّا وَجَدْنَهُ صَابِرًا نِّعَمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ) سوورەتی ص ٤٤

واته: به‌پاستی ئیمه ئه‌یوبمان به‌خوگر بینی چ به‌نده‌یه‌کی چاک بوو
به‌پاستی ئه‌و زۆر گوێرایه‌ل و ڕوو له‌خوا بوو.

دوای چه‌ندین سال له‌تاقیکردنه‌وه،

دوای ته‌مه‌نیک له‌ناپه‌حه‌تی،

له‌نه‌خۆشی، له‌له‌ده‌ستدان،

خودا به‌ئارامگر ستایشی ده‌کات.

خوداش قه‌ره‌به‌بوی بۆ کرده‌وه،

هه‌تا رازی کرد، زه‌نگینی کرد،

بێ پێویستی کرد له‌هه‌موو که‌سیک.

(۱۲۴)

خودای گەوره دەفەر مویت:

گەر بەندە کەم ویستی تاوانیک ئەنجام بدات، لەسەری مەنوسن هەتا
ئەنجامی دەدات، ئەگەر ئەنجامی دا تەنھا یەک تاوانی لەسەر بنوسن،
گەر لەبەر منیش وازی لە تاوانە کە هینا چاکە یەکی بۆ بنوسن، گەر
ویستی کاریکی چاک بکات و ئەنجامی نەدەدا چاکە یەکی بۆ بنوسن،
گەر ئەنجامی دا لە دە هیندەوه و بۆ ۷۰۰ هیندە بۆی بنوسن....

لەبارەى میهرەبانى خوداوه بۆتان دەدویم.

(١٢٥)

به دوعا یه کی پیغه مبه ر نوح، که ته نها چوار وشه بوو، هه موو زه وی
ژیرئاوکه وت (أَنْتِ مَغْلُوبٌ فَأَنْتَصِرْ)
واته: به راستی من شکستم خوار دووه (بی ده سه لاتم) ده ی تو یارمه تیم
بده.

سولیمانیش به سی وشه بووه خاوه نی هه موو زه وی.
(وَهَبْ لِي مَلَكًا) سوره تی ص ٣٥

پیویست ناکات له دوعا کانه ماندا زۆر بلیین،
وشه کانی ریک بخه ی و بیلاوینینه وه،
به لکوو ئه وه ی پیویسته ته نها راستگۆی و دلسۆزیه،
خودا ره وانپیژی تۆی ناویت،
خودا دلته ده ویت.

(۱۲۶)

شتیکت بۆ باس ده‌که‌م

که دلت ئارام بکاته‌وه

خودا فه‌رموویه‌تی:

(وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ)

واته: هه‌رده‌مى به‌نده‌کانى من پرسىاریان لى کردیت ده‌رباره‌ی من

ئه‌وا بیگومان من لیانه‌وه‌ نزیکم، گیرا ده‌که‌م نزاى نزاکاران هه‌رکاتیک

هاوار و نزام لیبکه‌ن.

دوعا کلیله بۆ هه‌موو داخراوییه‌ک.

قه‌ده‌ر ده‌گۆریت.

دوعابکه‌و بى ئومید مه‌به‌!

ئه‌وه‌ی بۆتۆ بیت، هه‌ردیت، گه‌رچى لاواز و بیتواناش بیت.

(۱۲۷)

باش بزانه گومانی باش بردن به خودا

یه کیکه له هوکاره کانی وهرگرتنی دوعا

ئیتیر بوچی بیتاقه تیت و خه مباریت!

تو داوات له خاوهنی ئاسمان و زهمین کردووه

ئوهنده مهلی دوعام کرد، دوعام کرد،

له وهیه کاتی وهلامدانه وه زور نزیك بیت،

دلخوشیت نزیكتر بیت

ئوهوت بیر بیت

(وَأَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) سووردهتی الحج ۶

واته: بیگومان نهو (خوایه) توانای به سهر هه موو شتیکیدا ههیه.

(١٢٨)

په‌روه‌رینه ئه‌و دَلْیایه‌ی یه‌عقوبم پى ببخه‌شه
 (فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ)
 واته: بۆیه چارم دان به‌خودا گرتنه به جوانی، به‌و ئومیده‌ی خوا
 هه‌موویانم بۆ به‌ئینته‌وه، به‌راستی هه‌ر ئه‌و زانای کار دروسته.

(١٢٩)

به‌پۆه‌بردنی کاره‌کانت له‌لایه‌ن خوداوه، له‌وه‌ی خۆت زۆر باشت‌ره،
 ئه‌وه‌ی هه‌زت پێیه‌تی لیت ده‌گریته‌وه وه‌ک تاقیکردنه‌وه‌یه‌ک، بۆ ئه‌وه‌ی
 ببینیت چه‌ندى ئارامیت، ئارامگرییه‌کی جوانی نیشان ده‌،
 ده‌بینیت ورده‌ ورده‌ کاره‌کانت ئاسان ده‌بن.
 هه‌موو ئه‌وانه‌ی پووده‌ده‌ن بۆتۆ باشت‌رن
 جا به‌خشین بیت یان لی‌گرتنه‌وه.
 "ئیینول جه‌وزی"

(۱۳۰)

بیرت بیت

خودا ویستی لهه رشتیک بوو، ده بیت.

گه رچی ئاوه ز و لوژیک و هه موو دانیشتونانی زهوی پوودانی ئه وشته

په تبه نه وه، که خودا شتیکی ویست که س ناتوانیت بیته پیگری.

(وَاللّٰهُ غَالِبٌ عَلٰی اَمْرِهٖ) واته: خوا به سهر کاری خویدا زاله.

(١٣١)

گەر زۆر زۆر حەزت دەکرد شتێک بەدەست بهێنیت
زۆر داوا لە خودا بکە و بڵێ :
خودایە دەسەلاتی خۆتم نیشان بدە لە ئاسانبوونی ئەم کارەدا.
لە نێوان بانگ و قامەت،
لە نیوەی شەودا،
لە دواى نوێژەکان،
ئەم دوعاىە بلیژەوه.
پاشان ببینە خودا چۆن وەلامت دەداتەوه.
متمانەم پێکە خودا هەرگیز شەرمەزارت ناکات.

(۱۳۲)

وامه زانه نه فست به رهو لای کاری چاکه ی بردووی،
به لکوو بزانه تو یه کیکیت لهو به ندانه ی خودا خووشی دهوین
که م تهرخه می له مه دا مه که، له بیرت بکات...

"ئینول قه ییم"

(۱۳۳)

له یاسای مروّقه کاند، ئه گهر متمانه شکا نایه ته وه.
له یاسای خودادا
تۆبه کار له تاوان وهک ئه وه وایه تاوانی ئه نجام نه دا بییت.

(۱۳۴)

هه‌رکه‌سیک دلیاکی ده‌وێت،
ئەوا باخودا به‌سه‌ر هه‌واو ئاره‌زووه‌کانیدا سه‌ربخات.
دلیک وابه‌سته‌ بیټ به‌ ئاره‌زووه‌وه
به‌ ئەندازه‌ی وابه‌سته‌بوونه‌که‌ی له‌ خودا به‌ دووره‌.
به‌ یادی خودا و ملکه‌چ بوون دل ئاوه‌دان ده‌بیته‌وه‌.
هه‌رکه‌سیک دلی له‌لای خودا بیټ، ئارام ده‌گریت
له‌لای خه‌لکیش بیټ خه‌مبار و بی‌تاقه‌ت ده‌بیټ.

"ابن القيم"

(۱۳۵)

دەتگەرینیتەوه بۆلای خۆی

- بە دلتهنگیوونت لەدوای ئەنجامدانی تاوانیک.
- بە پوشتنی جەنازیهک بە لاتدا.
- بە بیستنی ئایهتیک کەوا هەست دەکەیت بۆتو دابەزیوه.
- بەهۆی نزای دایک و باوکتەوه.
- بە نەخۆشییهک کە هەست بەلاوازی خۆت بکەیت.
- بە خیانت کردنی هاوڕێیهکت.
- بە پوشتنی هاوڕێیهکت.

ئای چەندە بێ پێویستە لیت!

تۆش چەندە پێویستت پێیهتی!

بەلام هەردەتگەرینیتەوه بۆلای خۆی.....

(۱۳۶)

تهنھا خودا ئه و گرکانه زۆره ی دلت خامۆش ده کات.
تهنھا خودا ئارامیت پیده به خشیت له کاته ناخۆشه کاندای.
تهنھا خودا له خۆت باشته بۆت.

(۱۳۷)

له ژيانماندا هه ندی که و تن، وانه و ئه زموونی نویمان فیرده که ن.
هه ندی دلخۆشبوون، هیوامان پیده به خشن.
نازانین قه ده ر و داهاتوو چییان بۆ هه لگرتوین،
له سه رمان پیویسته گومانی باش به خودای خۆمان به رین.

(۱۳۸)

ئەو تاریکاییه ی ئیستا تئیدايت، واده زانیت کۆتایی دنیا به بۆت.

هینده ی ئەو تاریکاییه نابیت که یونسى تیدا بوو

لەناو سکی نه ههنگه که دا

به وتی: لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

له هه موو ئەو تاریکیانه پزگاری بوو

ئایا خودا لهم تاریکاییه تو پزگار ناکات!!

(۱۳۹)

له پێگای چوونت به رهو خودا

له پێگای تیکۆشانت به رهو پازی بوونی

پێگاکه تت خوشبویت، چه ندی قورسیش بوو

ئارام بگره له سه ر ناره حه تییه کانی

تالی و شیرینی ئەم پێگایه ت خوشبوویت

پۆژیک ده تگه یه نیت به به هه شت.

(١٤٠)

خودا هه ر هه شتیک له دلتدا بمرینیت
له دواى ئه وهه ستیکی جوانتر و باستر دههینیتته جیی.
متمانته پیی هه بیت و پشته پیی ببهسته!

(١٤١)

خودا ناکاته دۆخیکه وه که له تواناتدا نه بیت
دهزانیت ده توانیت تیی په پینیت .
ئارام به، (لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا) سوره تی البقرة 286
خوا داوا له هیچ که سیک ناکات، مه گهر به ئەندازه ی توانای خوێ.

(١٤٢)

دایکم فیڤی کردم هه‌میشه‌ دوعا بکه‌م،
زۆر زۆر داوا له‌ خودا بکه‌م.
فیڤی کردم له‌وه‌یه‌ ئیمرۆ زۆر سه‌خت و ناخۆش بیټ،
به‌لام سبه‌ینی هینده‌ی پانتای گه‌ردوون فراوان ده‌بیټ.

(١٤٣)

بانگه‌وازیك كه‌ دل زۆر ئارام ده‌كاته‌وه‌:
" ئه‌ی نه‌وه‌ی ئاده‌م ئه‌گه‌ر تاوانه‌كانت بگاته‌ نزیکی ئاسمان،
پاشان داواي لیخۆشبوونم لیكه‌یت، لیټ خۆشده‌بم "

(١٤٤)

ئەو ساتە دیت که خودا
برینه‌کانت ساریژ ده‌کات،
دلت ئارام ده‌کاته‌وه،
هه‌موو شکاویه‌کانی چاک ده‌کاته‌وه،
که خودا قه‌ره‌بووی بۆ کردیته‌وه
له‌بیرت ده‌چیت چیت له‌ده‌ستداوه.

(١٤٥)

نازانیت چۆن په‌یام و میهره‌بانی خودات پیده‌گات.
نازانیت چۆن ده‌رگات به‌پروودا ده‌کاته‌وه.
کاتیکی خودا ویستی شتیکی ببیت که‌س ناتوانی ببیته‌ پێگری.
هیچ که‌سیک له‌خودا گه‌وره‌تر نییه‌....
الله أكبر

(١٤٦)

زۆر نزا ده‌که‌یت،
زۆر داوا‌ی لیده‌که‌یت،
چونکه‌ له‌مه‌دا ئارامیی دلت ده‌دۆزیته‌وه‌،
ده‌زانیت ئه‌و زاتیکه‌ چاودیریت ده‌کات، بیسه‌رته‌و وه‌لامت ده‌داته‌وه‌.

(١٤٧)

خه‌مبار مه‌به‌!
ئه‌گه‌ر ئه‌و ده‌رگایه‌ی ده‌تویست به‌پووتدا بکریته‌وه‌، داخرا!
پۆژه‌کان تیده‌په‌رن و بۆت ده‌رده‌که‌ویت، خودا له‌ شتانی‌ک پزگاری
کردووی که‌ له‌ تواناندا نه‌بوو به‌رگه‌ی بگریت.....
ئارام به‌، به‌ بریار و داناویی خودا!
بزانه‌ خێر و چاکه‌ له‌ بژارده‌کانی ئه‌ودایه‌!

(۱۴۸)

داوا له خودا بکه،
ئو باوه پرهی هه ته له دهستی نه دهیت.
گومان دلت داگیرنه کات،
هه ر به وه فابیت هه رچیه ک پرویدا،
داوای لیکه دل و ژیانته پر بکات له به خته وهری،
ئو به سهر هه موو شتیکدا به توانایه.
(وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) سوورتهی الحج ۶

(١٤٩)

خودا ئەوساتانە لەبیرناکات کە تۆ هەولێ دڵخۆش کردنی خەڵکیت
دەدا، بەلام خۆت زۆر خەمباربوویت.
لە بیرى ناکات زۆربەخشنده بووی لەوشتانەى کە خۆشتەویستن
گەرچی هیچ کەسیش وەها نەبوو بۆتۆ.
ئەو هەنگاوانەت لەبیر ناکات کە دەتئا بۆ سارپێژکردنی برینەکان،
خۆشت لەناو بریندا نوقم بووبوویت
دەبینیت خودا چۆن قەرەبووی هەموو ئەمانەت بۆ دەکاتەوه.

(١٥٠)

ئارامگرتن نەینیه کە تەنها ئەوانە دەیزانن
باوەریان وایە، خودا هیچ لەبیرناکات.
لە کۆتاییدا بە باوەرپێکی پتەوهوه وەستاوان
چاوەرپێن خودا بە کارەکهیان بفرمویت ببە، ببیت!
پاشان دەگریەن بەهۆی هاتنە دى ئەو خەونەى چاوەروانى بوون.

(۱۵۱)

وہلامت دەداتەوہ، وہلامت دەداتەوہ،
ئەو خودایەى چەندین سالہ نارہحەتہکانت لەسەر لادەبات
ئەو خودایەى فیری کردیت چۆن دلت ئارام بیت
چۆن بەختەوہر بیت، چۆن خۆشتبوویت.

ئەو خودایەى ئەوشتانەت پیدەبەخشییت کە بۆتو گونجاوہ
پازیت دەکات.

(قُلِ اللَّهُ يُنَجِّیْکُمْ مِّنْهَا وَمَنْ کُلِّ کَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِکُونَ)

واتە: بلی: ھەر خوا ئیوہ پزگار دەکات لەو مەترسییە و لە ھەموو
نارہحەتی و غەم و پەژارەییەک.

(۱۵۲)

به جۆریك داوا له خودا بكه،
وهك ئه وهی پرووناکی وه لامدانه وه ده بینیت.
خاترجه م به ئه وه دهنگه هیمنهت ده رگاكانی ئاسمانی بۆ كراوه ته وه.
(فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُحْيِي الْمُؤْمِنِينَ)
واته: ئیمهش نزاو هاواری ئه ومان گیرا کرد و له و غه م و خه فه ته
پزگارمان کرد، هه رواش ئیمانداران پزگار ده کهین.

(۱۵۳)

پاشان خودا ئارامی داده به زینیته سه ر دلت،
وات لیده کات له کونیکێ پرووناکیه وه ده ربچیت،
که هینده ی نوکه ده رزیه ک ده بییت.
له کۆتا ساته کاندای خۆی خۆت به ده سته ده یینیه وه،
هه موو خه م و ئازاره کانی دلێشت له دوا ی خۆت جیدیلێت.

(١٥٤)

ههتا بیزار نه بیت له داوا کردن، خودا هه ر پیت ده به خشیت.
به خششی خودا،
زۆر له خه یاله کانت فراوانتره!
له پنداویستییه کان گه وره تره!
له ئاواته کانت مه زنتره!

(١٥٥)

بیرت بیت خودا له ئیمه وه نزیکه!
له خودی خۆمان میهره بانتره بۆمان!
به توانایه به سه ر هه موو شتیکدا!
شتانیک ده زانیت له باره مانه وه که خۆمان نایزانین!
پییمان ده به خشیت به بی ئازاردان!
لیی وهرده گرین به بی په شیمانی!

(۱۵۶)

پوحي مروقه كان وهك گول وايه،
هه تا يادی خوا بکات گه شه دهکات و ددره وشیتته وه
هه رکاتیش له یادی خودا بی ئاگا بوو،
له گه شه دهکه ویت و هه لده پورکیت.

(۱۵۷)

ئه گهر خودا له یه کهم تاقیکردنه وهدا یوسفی پزگار بکردایه
نه ده بووه عه زیزی میسر.
تاقیکردنه وه و نارچه ته کان دريژ ده کیشن
بو ئه وه ی به خششه کانیش زورترین.

(۱۵۸)

(وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ)

واته: هیچ شتیک نییه مه گهر خه زینه کانی لای ئیمه یه.

هه موو شته کانت:

به خته وه ریت،

ئاواته کانت،

سه لاهه تیت،

هاوسه رگیری کردنت،

کاره کهت،

پوژییه کهت،

هه مووی له لای خودایه

داوای لیکه با وهک باران برژین به سه رتدا.

(۱۵۹)

هه‌موو ئه‌و دوعایانه‌ی کردوته، خودا بۆت ده‌هینیتته دی.
له‌وه‌یه درێژه بکیشی،
له‌وه‌یه شیوازه‌که‌ی بگۆری،
له‌وه‌یه له‌و باشترت بداتی،
به‌لام له‌ کوتاییدا هه‌ر بۆت ده‌هینیتته دی.....

(۱۶۰)

قه‌ده‌رمان ده‌گۆریت؟
ئه‌ی رۆله‌گیان نه‌تزانیه‌وه دوعا له‌گه‌ڵ قه‌ده‌ردا ململانی ده‌کات،
به‌هۆی به‌هیزی دوعا و زۆر داواکردنی که‌سه‌که به‌سه‌ر قه‌ده‌ردا زال
ده‌بییت، متمانه‌ت بییت دوعا دیمه‌نه شیواوه‌که ریکده‌خاته‌وه، ته‌نها
دوعا قه‌ده‌ر ده‌گۆریت.

(١٦١)

ده‌رگا لی‌کردنه‌وه‌ت زۆر له‌وه‌نزی‌کتره‌ که‌ گومان ده‌به‌یت
ئه‌م‌پۆ له‌ دوینی لی‌ نزی‌ک‌تریت
مژده‌کان له‌ پ‌ی‌گادان به‌ره‌و تو:
چاک‌بوونه‌وه‌ت،
پ‌زگار‌بوونت له‌ ناخۆشییه‌ک،
هه‌والیکی خۆش، دیداری ئازیزیک،
هه‌موویان له‌ پ‌ی‌گادان به‌ره‌و تو
ماده‌م له‌ دوعا بی‌زارنه‌بووبیت و بی‌ئومیدیش نه‌بووبیت له‌ ئارامی.

(۱۶۲)

زۆر زۆر داوا له‌ خودا بکه‌ن

هه‌تا خودا بفرمویت:

" ئه‌ی فریشته‌کان،

پیداویستی به‌نده‌که‌م جیبه‌جی بکه‌ن

یه‌قینه‌که‌ی زāl بوو به‌سه‌ر قه‌ده‌ره‌که‌مدا "

له‌باره‌ی به‌خششی خوداوه بوټان د‌دویم.

(۱۶۳)

(وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ) سووره‌تی غافر 60

واته: په‌روه‌ردگار تان فه‌رموو یه‌تی: لیم بپارینه‌وه وه‌لامتان ده‌ده‌مه‌وه

جوړی دوعاکه‌ی دیاری نه‌کردووه،

ئه‌ندازه‌ی داواکشی سنوردار نه‌کردووه،

ته‌نھا داوای لیبکه و متمانه‌ت هه‌بیټ که پیټ ده‌به‌خشیټ.

ئه‌گه‌ر نازانیت به‌ جوانی دوعا بکه‌یت و وشه‌کان پیک بکه‌یت،

سه‌رت به‌رزبکه‌ره‌وه به‌ره‌و ئاسمان

بیژه گو به‌و وړینانه‌ی له‌ ناخندایه

خودا ده‌زایت چی له‌ دلتدایه، ئه‌وه‌شی ناتوانیت بیدرکینیت....

(١٦٤)

هه ندی کهس واده زانن دوعا چه کی بیده سه لات ته کانه
خۆزگه بیان زانیایه، بیده سه لات ئه و که سه یه له دوعا بی به شه.

(١٦٥)

له و کاتانه ی واده زانیت دنیا ده تر وخینیت،
مونا جات کردن له گه ل خودا به هیزت ده کات.
دوعا کردن ده بیته فریاد پرست له دوا ی فه زلی خوداوه.

(۱۶۶)

له گه ل ئه وه ی له دۆلکی بیبه ربوومدا بوو،

به لام نزی بو کردن

(وَأَرْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ) سوره تی ابراهیم 37

له هه موو به ر و میوه یه کیش پوزییان بده، به لکوو شوکرانه بژیربن!

هه رچه نده دۆخه که ت وشک بییت،

خودا دلخۆشی و به خته وه ری تیدا ده پوینیت.

(١٦٧)

دوعا دهكهيت، زۆرملكهچ دهبيت، بئئوميد دهبيت
بهلام هيچ ئاماژهيهك نيهه بۆ وهلامدانهوهى دوعاكانت...
سهركۆنهى خۆت دهكهيت، تۆ شايهنى ئهوهنيت وهلامت بدريتهوه.....
ئهم سهركۆنه كردنه، ئهم دانپيدانانه،
وهلامدانهوهى دوعاكانت خيراتر دهكات.
خودا لهگهڵ دڵشكاوهكاندايه

به ئهندازهى شكاويت، ساپيژ دهكرييت.

(١٦٨)

یه‌که‌مین چه‌کی له‌ناوبه‌ر، له‌سه‌ر زه‌ویدا به‌کار هینرا دوعابوو
به‌دیاریکراوی له‌وړوژده‌ی، نوح ده‌ستی به‌ره‌و ئاسمان به‌رزکرده‌وه
و فه‌رمووی: (رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَيَّ الْأَرْضَ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا)
واته: په‌روه‌ردگارا مه‌هیلله له‌سه‌ر زه‌وی هیچ که‌سیک له‌بی بر‌وایان.

له‌وانه بترسن که دوعا تاکه په‌ناکه‌یانه،
دوعا تاکه چه‌کی ده‌ستیانه!

(١٦٩)

کئى مه‌نشاوى فيزکرد؟
کئى مامۆستای حوسه‌رييه؟
ئەى کئى قورئانى به‌عه‌بدوولباست له‌به‌رکرد؟؟
که‌س نایاناسيئت!
له‌گه‌ل ئەوه‌شدا چى خي‌رى ئەو قورئان خو‌ينه به‌ناوبانگانه هه‌يه،
ده‌چي‌ته ته‌رازووى چاکه‌ى ئەوانيشه‌وه.

چاکه بکه
خودا چاکه‌ى چاکه‌کاران ون ناکات.....
(وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ) سووره‌تى يوسف ٥٦

(۱۷۰)

به دبه ختی و بیه یوایی له گه ل سئ شتدا کۆنایته وه

له گه ل چاکبوون بۆ دایک و باوک:

(وَبَرًّا بِوَلَدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْ لِي جَبَّارًا شَقِيًّا)

واته: (کردوومی) به پۆله یه کی چاکه کارو گوێرایه ل بۆ دایکم،

نه شی کردووم به مل هورپکی به د په فتار.

له گه ل دوعادا: (وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا)

واته: په روه ردگارم هه رگیز له پارانه وهم لیت بی هیوا نه بووم.

له گه ل زۆر قورئان خویندندا: (مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى)

قورئانمان نه ناردۆته خواره وه بۆ سه ر تو بۆ ئه وه ی دوو چاری

نا په حه تی غه م و په ژاره ببیت.

(١٧١)

بپروانه پیغه‌مبه‌ران چۆن له‌باره‌ی خوداوه ده‌دوین:

پیغه‌مبه‌ر سالح ده‌یفه‌رموو: (إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ)
واته: به‌پراستی په‌روه‌ردگارم زۆر نزیکى دوعا وه‌رگه‌.

پیغه‌مبه‌ر شوعه‌یب ده‌یفه‌رموو: (إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ)
واته: به‌پراستی په‌روه‌ردگارم می‌ه‌ره‌بانی دلسۆزه.

پیغه‌مبه‌ر نوح ده‌یفه‌رموو: (إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ)
واته: به‌پراستی په‌روه‌ردگارم زۆر لی‌بورده‌ی می‌ه‌ره‌بانه.

یوسف ده‌یفه‌رموو: (إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِّمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ)
واته: به‌پراستی په‌روه‌ردگارم به‌سۆزه به‌رامبه‌ر ئه‌وه‌ی بیه‌وی
به‌پراستی هه‌ر ئه‌و زانای کاردرسته.

پیغه‌مبەر ئیبراهیم ده‌یفه‌رموو: (إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ)
واته: به‌راستی په‌روه‌ردگارم بیسه‌ری دوعا و پارانه‌وه‌یه.

پیغه‌مبەر سوله‌یمان ده‌یفه‌رموو: (فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ)
واته: بیگومان په‌روه‌ردگارم ده‌وله‌م‌ندو بی نیازه.

(۱۷۲)

زانایانی ئهم هه ساره یه ساویلکه ن
واده زانن پووناکی خیراترین شتی ئهم گهردوونه یه
نازانن دوعا مه ودا ی نیوان ئاسمانه کان و زهمین
له که متر له چرکه یه کدا ده بریت!

(۱۷۳)

دلت پیکبخه،
له ده رگای ئومیدا بوهسته،
بده له ده رگا لیت ده کریتته وه.
دوعا به خشینه.....!

(۱۷۴)

مه‌ولانا فه‌رمووی:

"ده‌سته‌وه‌سان بوون ئاماژه‌یه‌کی خوداییه‌ بۆ مرۆف
که‌ کاتی دوعا کردن هاتووه‌."

(۱۷۵)

په‌روه‌ردگارا ئه‌گه‌ر دوعا کانم جوان نه‌بوون،
خۆت پێداویستی‌ه‌کانم ده‌زانیت. گه‌رچی که‌میش بن
ئامانجه‌کانم ده‌زانیت و هه‌یچ شتی‌کم له‌لای تو شاره‌وه‌ نییه‌.
سا‌رپێژی رازه‌کانم بکه‌ به‌ نیعمه‌ت و به‌خششه‌کانت.

(۱۷۶)

بهنده كان به دابران تاقي دهكرينه وه
بوئه وه ی ته نها له گه ل خودادا ئارام بن.

(۱۷۷)

یه کیک له پیاوچاکان باسی ئه و نیعمه تانه ی ده کرد که خودای پیی
به خشیووه، دهیفه رموو: له نویژی چیشته نگاودا داوای هه رشتیکم له
خودا کردبیت، ئیلا پیی به خشیووم.

(۱۷۸)

خودا ده‌زانیت بارت گرانبووه و زۆر ئارام بووی.
ده‌زانیت دوعاده‌که‌یت، ئاوات ده‌خوازیت،
هه‌ربۆیه چاوه‌پوانی چاکه‌به له‌لایه‌ن خوداوه،
قه‌ره‌بووی ئارامگرییه‌که‌ت ده‌کاته‌وه،
پازاه‌کانت سا‌پ‌ژده‌کات.
متمانته‌ پێی هه‌بیته‌ و گومانی باشی پێ به‌ره‌.

(۱۷۹)

ده‌بینیته‌ ئه‌و شته‌ی خو‌ش‌تده‌ویته‌ ئازارت ده‌دات، لیته‌ده‌گریته‌وه.
گومانی خراپی پی‌ده‌به‌یت، پاشان حیکمه‌ته‌که‌یت نیشان ده‌دات.
پاشان ئازاری دلت ده‌گۆریت بۆ پازیبوون به‌ ب‌پیاره‌کانی
ئاوه‌ز و دلت ئارام ده‌بیته‌، چونکه‌ ئه‌و خودایه‌.

(١٨٠)

بەم نزیکانه رازەکانت ساڤیژ دەکات،
چونکه خودا دەزانیت زۆر پێویستت بەدلخۆشییه!

(١٨١)

ئەنەس فەرمووی خۆشه‌ویست فەرموویەتی: خودا لەوبەندەییەى
پازییە که خواردنیک دەخوات سوپاسی خودای لەسەردەکات،
یان خواردنەوهیەکت دەخوات سوپاسی خودای لەسەردەکات.

(١٨٢)

خودا واز لە دلیک ناهینیت که سەرپیچی دەکات.
ئەى چ دەبیّت که تۆ ملکه‌چی بیت و لیى رازی بیت؟!

(۱۸۳)

پستەى " إنا لله وإنا إليه راجعون"
تەنھا تايبەت نیه بە مردنەوه، بەلکۆ واتە:
خۆمان و ئەوشتانەى هەمانە و ئەوشتانەى خۆشمان دەوین
هەمویان مولکى خودان.

ویستی لە چیه بابیکات،
چیمان لیدەسینیتەوه بالیمان بسەنیتەوه،
لەلای خودا ئەندازەى گەردیلەیهک بەهەدەر ناچیت.
با نەفسمان رازیییت و پۆحمان ئارام بیت،
ئیمە مولکى خوداین و هەر بۆلای ئەویش دەگەڕینەوه .

(١٨٤)

له خوښه ویستتترین وته کان له لای خودا
ئوهیه که بهنده که ی له سوجه دا بلیت:
په روهردگارا، سته مم له خوّم کردووه، لیم خوښبه!

(١٨٥)

بروام وایه هه رچی خراپه یه ک هاتۆته ریم،
بۆ ئه وه بوو له خراپتر بمپاریزیت.

متمانهم به خودا هه یه هه رچی لیسه ندوومه ته وه،
بۆ ئه وه بووه باشتترم پینبه خشییت.

متمانهم به خودا هه یه ئاواته خوازی هه رشتیکیش بووبم،
به لام هیشتا پینبه به خشیووم، له کاتی گونجاودا پیمده به خشییت.

ئه وه ی منی لهم ژیا نه دا هیشتو وه ته وه
بروا بوونمه که خودا ئاگای لیمه!

چاودیریم ده کات، کاریکم بۆ ده کات، فریام ده که ویت،
نازانم چۆن، به لام دلنیام گرنگی ده دات به کاره کانم.
ئه م بیرو که یه هه میشه رزگارم ده کات.

(۱۸۶)

ئەگەر خواوێنی ئێم گەردوونە بەشتیک بلی، ببە،
مە حال دەلێت بەلی!

(۱۸۷)

چەند میهره بانه ...
که دهتبینیت دلت تهنگه، دلخۆشت دهکات.
دلنایای و ئارامی دادهبەزینیته سەردلت بەبی ئەوێ هەست بکهیت
پاک و بیگهردی بۆ ئەو زاتهی که گرنگی به ترپه ترپه ی دلت ده دات.

(۱۸۸)

بابه ته که په یوهندی به به خته وه نییه،
تاوانی زۆر ژیاوت دهشیوینیت،
داوای لیخۆشبوونی لیکه!

(۱۸۹)

گه‌رچی تاوانه‌كانت زۆربوون،
دوو دڵ مەبه له گه‌رانه‌وه بۆلای خودا.
ئهو زاته‌ی ئابروي نه‌بردیت له ژیر سه‌قفی تاواندا،
كه له ژیر بالی ته‌وبه‌دا بیت، ئاشكرات ناكات.

(۱۹۰)

- له باره‌ی خوداوه بۆم بدوئ؟
+ ئه‌گه‌ر خودا خۆشی و‌یستیت، ئاسمان و زه‌وی به دان‌یشتوان‌یانه‌وه
خۆشیان ده‌و‌یت، د‌لت له به‌ه‌شتدا نی‌شته‌ج‌ی ده‌ب‌یت پ‌یش ئه‌وه‌ی
ب‌ج‌یه ناوی، ه‌یدایه‌ت دراوی، پار‌یزراوی، ب‌ی پ‌ی‌و‌یستی له ه‌موو
كه‌س، له به‌د‌به‌ختی دوورده‌ب‌یت خه‌فه‌تیش ل‌یت را‌ده‌كات.

(۱۹۱)

ئەوکاتەى قورئان دەخوینیتەوه،
لە پەناى خۆتدا کاغەز و پینووس دابنى،
کە گەشتى بە ھەر ئایەتیک کە خۆشت دەویست،
لە کاغەزیکى بچووکدا بینوسە!

دواتر ئەم کاغەزانە بکە سندوکیکەوه،
لەسەرى بنووسە پەيامەکانى خودا بۆ من.

ھەرکات زانیت پینووستت بە پەيامیکە،
بچۆ سندووقە کە بکەرەوه،
یەکیک لە کاغەزەکان ھەل بگرە، و
پەيامى خودا بۆ خۆت بخوینەرەوه.....

(۱۹۲)

”چاوه پوانیکردنى دەروو لیکردنه وه، په رستشه.”

ئىينو په جهه ب

(۱۹۳)

خودا شه رمه زارت ناکات،
به لکوو په حمهت و چاره کانی دوا ده خات بو کاتیک که خو
دهیزانیت و تو نایزانیت.

(۱۹۴)

له وهیه پۆزییه دواکه وتو وه که ی تو،
زور باشتربیت له پۆزییه پیشکه وتو وه که ی ئەوان.
ئارامبگره و گومانی باشت به خودا هه بیت.

(۱۹۵)

" خودای گه وره به به لایه ک تاقیتده کاته وه،
بۆ ئه وه ی شتیکت تیدا چاک بکات
ئه و شته تهنه ا به و به لایه چاک ده بییت...."

(۱۹۶)

" حیکمه تی خودا نازانیت له گرتنه وه ی ئه و شته ی خوشتده ویست،
هه تا ئه و دهمه ی قه ره بوو کردنه وه که ی ده پژییت به سه رتدا"

(۱۹۷)

په روه ردگارا ئه مه بکه به نسیبمان:
" له دونیا تۆم پۆشی،
ئه و ئیمرو لیّت خو شده بم!"

(۱۹۸)

" لەوھىە بە خەيالدا نەيەت،
دوعا چەندى کارىگەرى دەکاتە سەر ژيانەت،
بەلام پۇژىک دىت دوعاکانت ھەموو خەم و ئازارەکانت لە يەک
ساتدا دەگۆرپىت بۇ بەھارىک کە ھەرگىز لە پىشتىردا نەتدیووھ "

(۱۹۹)

گەرەتەرىن پۇزى؛ ئەو دوعايەىە لە پەنھانىدا بە ناوى تۆوھ
بەرزکراوھتەوھ بۆ ئاسمان.
نە تۆ داوات لىی کردووھ، نە دەيزانىت....

(۲۰۰)

ئەگەر کەسىكى بەناوبانگ پىت بلىت تۆى خوشى دەوييت،
لە خوشيدا دەفرىت
بىرىکەرەوھ،
گەر خودا بەو ھەموو گەرەيىەوھ خوشى بويت.....!

(۲۰۱)

"گەر منت خوێشده‌وێت،
با منیش له‌ته‌ک ئه‌و په‌یامانه‌دا بم که ده‌ینریت بۆ ئاسمان،
خۆشه‌ویستی واته‌ دوعاکردن"

(۲۰۲)

"نزاکردن بۆ ئه‌و که‌سانه‌ی خوێشده‌وین،
جوانترین وینه‌ی خۆشه‌ویستییه‌."

(۲۰۳)

که‌ دلخۆش ده‌بوو ڕووی ده‌گه‌شایه‌وه،
وه‌ک ئه‌وه‌ی پارچه‌یه‌ک بیت له‌ مانگ.
"که‌ عی کورپی مالیک باسی پیغه‌مبه‌ری خودا ﷺ ده‌کات"

(۲۰۴)

متمانەى تەواوت ھەبێت
ئەو دەستەى بۆلاى خودا بەرز دەکرێتەو
بە خالییەتى ناگەرێتەو!"

(۲۰۵)

ئای ئەم دەستەواژەى چەندى مەزنە
"نزام بۆ کردیت"
چ ھەستىکت پێشکەش ئەو کەسە کردووە،
ھەتا لە کاتى خەلۆھتى لەگەڵ خودادا بەشدارىیت پى بکات.

(۲۰۶)

گەر خودا ئەوەى لیت بینی که خۆشى دەوێت.
ئەوێت بۆ بەردەوام دەکات که خۆشت دەوێت.

(۲۰۷)

بەدەنگی هیواپراو و شکاوییه‌وه داوا لەخودا مەکه،
بەلکوو داواى لێبکه و متمانهت به تواناکه‌ی هه‌بیّت.
به جۆریک پووخواشبه بۆ میهره‌بانیه‌که‌ی
وه‌ک ئەوەى داواکارییه‌که‌ت پێبه‌خسراوه.

پاشان مژده‌ت لێبیّت به‌وه‌لامدانه‌وه

(٢٠٨)

" دَلْنيابه، ميهره‌بانی خودا
زۆر فراوانتره له نارِه‌حتيه‌کانی ژيان!"

(٢٠٩)

" په‌روه‌ردگارا خۆراگرم وه‌ک فه‌رمانت پي‌کردووم
مژده‌م بده‌ری وه‌ک په‌يمان‌ت پي‌داوم"

(٢١٠)

" پي‌ی وتم: خودا ده‌رووت لي‌ده‌کاته‌وه.
داي‌کم ئافره‌تي‌که درۆ ناکات"

(۲۱۱)

پاشان خودا پازیت دەکات،
وهک ئەوهی پۆژیک خەمبار نەبوویت

(۲۱۲)

چەندی تاوانت ئەنجامدا
بگه‌پۆه!
خودا تەوبەکارانی خۆشده‌ویت!

(۲۱۳)

"پەرەدگارا گومانی باشم پی بردوویت،
ساپیژی برینه‌کانم بکه!"

(۲۱۴)

خۆراگر به‌ له‌ کاتی له‌ ده‌ستدانی ئه‌و شتانه‌ی خۆش‌ده‌وین،
چونکه‌ تۆ نازانیت بۆ له‌ ده‌ستداوه‌،
به‌لام خودا ده‌یزانیت!

(۲۱۵)

"هه‌تا زیاتر خودا له‌ دڵتا گه‌وره‌بیت،
شته‌کان له‌ چاوتدا بچووک ده‌بنه‌وه‌"

(۲۱۶)

"خودا له‌ ته‌نهایه‌کانتدا ده‌تبینیت،
به‌ ئه‌ده‌ب به‌!"

(۲۱۷)

ئىبنو جەوزى دەفەرمویت: پیرەمێردیكم بینى چەند خولەكێك پیش
نوێژی نیوەرۆ دەستنوێژی دەشۆرد.
لیم پرسى: ئەرئ بانگى داوه؟!
وتى: دەچم بۆلاى خودا پیش ئهوهى بانگم بکات.

(۲۱۸)

" پەرودگار! پەنات پیدەگرین لەوهى چاوه‌روانى شتانیك بکهین،
که بۆ ئیمه نه‌نوسراوه "

(۲۱۹)

" ده‌ستی ر‌استت بخه سه‌ر د‌لت و پیی ب‌لئ:

ئارام به ئه‌ی د‌ل،

ئه‌وه‌ی خودا ویستی لی‌بی‌ت ده‌بی‌ت و

ئه‌وه‌ی ویستی لی‌نه‌بی‌ت ناب‌یت!"

(۲۲۰)

" ده‌ست‌ب‌گره به د‌وعاوه

وه‌ک ئه‌وه‌ی هی‌چ چاره‌سه‌ری‌ک شک ناب‌ه‌یت ته‌نها ئه‌و نه‌بی‌ت!"

(۲۲۱)

" سلاو له‌وانه‌ی باوه‌ریان به به‌ش و دادپه‌روه‌ری خودا هه‌یه.
باوه‌ریان وایه ئه‌وه‌ی له‌ده‌ستیان چوو له‌ئه‌سلدا بۆ ئه‌وان نه‌بووه.
باوه‌ریان وایه به‌خششی خودا په‌رحمه‌ته، گرتنه‌وه‌ی حیکمه‌مه‌ته.
باوه‌ریان وایه له ته‌واویتی ئیمان ئه‌وه‌یه باوه‌رمان به‌و حیکمه‌تانه‌ی
خودا بیت که نایان بینین وه‌ک چۆن باوه‌رمان به‌و په‌رحمه‌ته‌ی هه‌یه
که ده‌یبینین!"

(۲۲۲)

بۆ ئه‌وه‌ی زیاتر له خوداو‌ه نزیک بیت،
نه‌که‌ی باوه‌رپت وابیت له که‌سانی تر لیوه‌ی نزیکتریت....!

(۲۲۳)

ئەگەر شکستت هینا له وازهینان له ئەنجامدانی تاوان.
واز له داوای لیخۆشبوون مه‌هینه (استغفرالله)!

(۲۲۴)

" دوو شت جیگیرن:
قنبله، و دلی دایکت
ئەوه‌ی ماوه‌ته‌وه،
به‌رده‌وام و جیگیر نییه و گره‌وی له‌سه‌ر مه‌که!"

(۲۲۵)

"پەرودەرگارا پێگام بە بە جۆریک خوشم بویت
کە لە بەردەم سەرپێچی کردندا بوەستم،
وەلى ئەنجامى نەدەم چونکە خوشەوێستییە کە ت پێگرم لێدەکات...."

(۲۲۶)

"تۆ نازانى لەوێه پەرودەرگارت بە کارسازى خۆى
کەوتنى بۆ نووسیبیت، بۆ ئەوێ پێگایەکی تر بگریته بەر،
کە تێیدا بەختە وەر بووتى تیدا شاردر اوته وە...."

(۲۲۷)

"پەرودەرگارا: هەموو پۆزشەکان شایستە نین
هەموو بەلگەکان پووچن، بەلام تۆ ئەهلى لیخۆشبوونیت"

(۲۲۸)

ئەسمە عى دەفەرمویت:

گویم لە کابرایەکی دەشتەکی بوو دەیوت:
پەروەردگارا، پێگا چەند تەنگ و ناپەحەتە
بۆ ئەو کەسەى تۆ پێ نیشان دەرى نەبیت.....
چەندى سامناکە بۆ ئەو کەسەى تۆ شادوو مانکاری نەبیت....

(۲۲۹)

" پەروەردگارا تووشى عەیبەىە کم نەکەیت
کە پیشتر بەهۆیەوه پەرم لەکەسانیک بوو.....!"

(۲۳۰)

" به ئه‌ندازه‌ی ده‌سه‌لاتی خودا داوا له خودا بکه،
نه‌ک به ئه‌ندازه‌ی خه‌ونه‌کانت.
خاوه‌نی ئاسمان و زه‌مین،
هیچ شتیک ده‌سته‌وسانی ناکات
داوای مه‌حالی لیکه...."

(۲۳۱)

"هیچ که‌سیک له ئیمه‌ ئه‌و ړیگایه نازانیت که ړوژ خراپه‌کانی پی
تیپه‌ړینیت... به‌لکوو به‌فزی خودا ړزگارمان ده‌بیت"

(۲۳۲)

"هەموویان گوئیستی دەنگمن،
پەروەدگارا تەنھا تۆ گوئیستی دلمیت،
داواکاریەکی پی ببەخشە"

(۲۳۳)

ئەوکاتەى ئەو نیعمەتەتانه دەبژیریت که پیت نەبەخشاوه،
لە بیرت نەچیت ئەو بەلایانەش بژمیریت که تووشت نەبووه!

(۲۳۴)

" هه موو دهرگاگان داخرا بوون
تا ئه وکاته ی خودا فه رمانی کرد..."

(۲۳۵)

تو ده خه ویت ئه و چه زده کات هه ستیت و له بهر ده میدا نویت بکهیت،
باه کی هیواش ده نی ری و په نجه ره کهت ده جولینیت، یان مندالیک له
خیزانه کهت له لای ژووره کهتدا ژاوه ژاویک ده نیتته وه، یان ژور ژور
توونیت ده بیت، هه لده ستیت و ته ماشای کاتر می ده کهیت، دوا ی
چهند خوله کیک له سهر بهر مالییت و مونا جاتی له گهل ده کهیت،
نازانیت ئه وه ئه و بوو له خه وی هه ستانیت.

له کتیبی " لانک الله "

(۲۳۶)

"خەمبار مەبە
ئەگەر ئاواتیکت نەهاتە دی،
لەوێه ئەگەر پیت بێخشی،
ساتیک دلخۆشی و سەردەمیک خەفەت بوایە پۆت.
شادوومانی کاتژمێرێک و بەدبەختی تەمەنیک بوایە.

هەربۆیه لە هەموو ئاواتەکاندا
داوای بژاردەی خودا بکە و بلی:
"پەرەردگارا ئەو ئاواتانەم بھێنە دی
کە خیری دین و دنیای تێدایە!"

(۲۳۷)

بیر له چونیه تی پزگار بوون مه که ره وه.....
گهر خودا ویستی له شتیک بوو
هوکاره کانت بو ئاسان دهکات، به بی ئه وه ی ناگات لیبت.

(۲۳۸)

گهر تا قی کرایته وه به دواخستنی ئه وشته ی ئاواتی پیده خوازیت.
ئارام بگره،
بو ئه وه ی خودا زوره له وه زیاتر پی بدات که ده ته ویّت.

(۲۳۹)

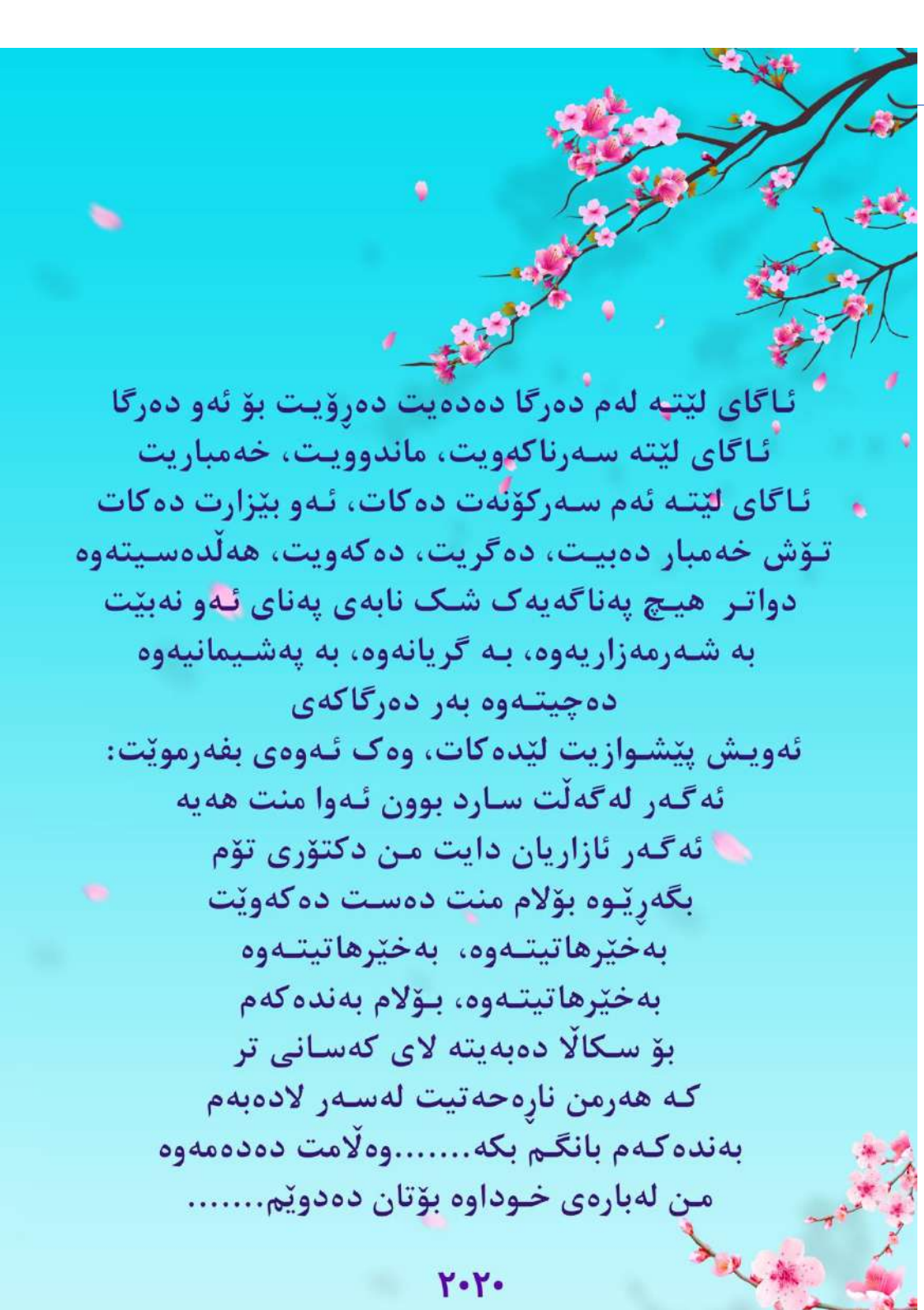
خودا دوا ی ده خات لیّت، وه لی ئه و دلّهت له یاد ناکات
که چاوه پوانی ماندووی کردو وه.....

(۲۴۰)

لە دلى ھەمووماندا چىروۆكىك ھاوشىوھى چىروۆكەكەى يوسف بوونى
ھەيە:

خەونىكى دوور،
ئاواتىكى زۆر دوورتر،
خەلكى سويند دەخۆن كە ھەرگىز ئەو شتە بەدى نايەت،
بەلام دواتر خودا دەيەويت ئەو كارە پرووبات،
ھەموو گومانەكانم بەتال دەبنەوہ.

خودا ھەموو ئاواتەكانمان بۆ بەدى ھىيت
زۆر زۆر جوانتر لەوہيە بە خەيالماندا ھاتبوو
پروودەكەيتە ئەوانەى دەيانووت ھەرگىز بەدى نايەت، دەليت:
سويندم بۆ نەدەخواردن كە خودا وەلامم دەداتەوہ؟
سوپاس بۆ خودا كە وەلامى دوعاكانم لەدەستى ئىوہدا نىيە.....!

ئاڭاي لَيْتِه لِهَم دەرگا دَدهیت دەرۆیت بۆ ئه و دەرگا
ئاڭاي لَيْتِه سهرناکهویت، ماندوویت، خه مباریت
ئاڭاي لَيْتِه ئه م سهرکۆنه ت ده کات، ئه و بیزارت ده کات
تۆش خه مبار ده بیت، ده گریت، ده کهویت، هه لده سیته وه
دواتر هیچ په ناگه یه ک شک نابهی په نای ئه و نه بیّت
به شهرمه زاریه وه، به گریانه وه، به په شیمانیه وه
ده چیته وه بهر دەرگا که ی
ئه ویش پیشوازیت لیده کات، وه ک ئه وه ی بفرمویت:
ئه گهر له گه لّت سارد بوون ئه و منت هه یه
ئه گهر نازاریان دایت من دکتۆری تۆم
بگه ریوه بۆلام منت ده ست ده کهویت
به خێرهاتیه وه، به خێرهاتیه وه
به خێرهاتیه وه، بۆلام به نده که م
بۆ سکا لا ده به یته لای که سانی تر
که هه رمن نار هه تیت له سه ر لاده به م
به نده که م بانگم بکه وه لامت ده ده مه وه
من له باره ی خودا وه بۆتان ده ده ویم.....

